

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

M.T.I.
MAGYAR TÁVIRATI IRODA

Feladószerkesztő:
Baló László
Feladós kiadó:
Bares Sándor

Minden-jog-fenntartásával. Kéziratnak tekintendő. Házilag szorított.

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

MTI BELFÖLDI HIREK

1. kiadás.

1948. november 27.

6 óra - peró

A magyar pedagógusok nevelői munkájukkal a szocializmus építését akarják szolgálni - Lukács Sándor nyilatkozata a pedagógus kongresszusról

D/Go/Go Bn A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete december 10-én és 11-én tartja meg harmadik országos küldöttközgyűlését. A közgyűlés előkészítéséről és annak jelentőségéről Lukács Sándor országgyűlési képviselő, a Pedagógus Szakszervezet főtisztjához tartozó a következőket mondotta a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

- A közgyűlés előkészületei már október elején megkezdődtek. A helyi szakszervezeti csoportok gyűléseken választották meg kongresszusi küldötteiket és készítették elő a kongresszus anyagát. Az egész ország pedagógus társadalma résztvett ezeken a gyűléseken s igen figyelmemreméltó, hogy ezeken milyen egységesen és öröteljesen nyilvánult meg a pedagógustársadalom állásfoglalása a klerikális reakció tövékenységével, a mindszentyzmussal szemben. A gyűléseken felszólaló pedagógusok egyöntetűen követelték a mindszentyzmus mielőbbi felszámolását. A magyar pedagógustársadalom kifejezte ezeken az előkészítő gyűléseken azt a határozott kívánalmát is, hogy az iskola a szocializmus felé haladó népi demokrácia iskolája legyen, s a nevelői munka a magyar népi demokrácia megerősítésének, a szocializmus építésének érdekeit szolgálja.

- Ennek a kettős vezérgondolatnak: a szocializmus építésének és a haladást gátló klerikális reakció elleni küzdelemnek a jegyében ül majd össze decemberben a pedagógus kongresszus. De ezt a kettős célt nemcsak a pedagógusok látják tisztán, magaszifjuság és a szülői munkaközösségek is egyre nagyobb mértékben támogatják a pedagógusok munkáját.

- Az egyes helyi szervezetek küldöttei számos indítványt terjesztettek elő a kongresszuson, eddig közel ezer indítványt jelentettek be. Ez is mutatja, milyen nagy a közérdeklődés a pedagógusaink között a demokratikus nevelői munka eredményesebbé tételére.

- Jelentős lesz a kongresszus nemzetközi szempontból is. A Magyar Pedagógus Szakszervezet igen szoros kapcsolatokat tart fenn a világ valamennyi pedagógus szakszervezetével. Így a napokban kapott a szakszervezet egy levelet az amerikai pedagógusok egyesületétől, amely beszámol az amerikai pedagógusok helyzetéről. "Azok az amerikai pedagógusok - szól a levél - akik ma bármilyen formában állást foglalnak a társadalmi haladás mellett, rettentősen üldözötteknek vannak kitéve. Az iskolákban tilos bármilyen formában megvitatni a Marshall-tervet, a Taft-Hartley-féle rabszolgotörvényt, a szovjet-amerikai kapcsolatokat, vagy az általános hatónai kiképzés problémáit. A tanulók csak egyoldalú oktatásban részesülhetnek és ez az oktatás béke-, demokrácia- és haladás-ellenes. A pedagógusokat pedig arra kényszerítik, hogy elhitessék az ifjúsággal: az Egyesült Államok külpolitikája minden szempontból helyes és azt semiféle bírálatnak nem szabad alávetni." /Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás.

1948. november 27.

6 óra 05 peró

A magyar pedagógusok nevelői munkájukkal... folyt./D/Go/Go Bn

- Az amerikai pedagógusoknak ezt a levelét a kongresszus elé fogjuk tenni - folytatta Lukács főtiszt - s a kongresszus minden bizonnyal állást fog foglalni az amerikai imperializmusnak a köznevelés területén való megnyilvánulása ellen s követelni fogja a nevelők demokratikus szabadságjogaik tiszteltbentartását. A magyar pedagógusok ezzel az állásfoglalásukkal kifejezésre juttatják majd együttérzésüket azok iránt az amerikai kollégáik iránt, akiket üldözés és megfélemlítés a "szabad Amerikában" azért, mert az emberi haladás és a béke mellett foglaltak állást. /MTI/

Paskalin-major - ahol a baromfipestis elleni szérum készül
Egy magyar állatorvos nagy jelentőségű találmánya

D/Lt/Go Gp G/Bn Néhány év óta a falvak aprójószágállományát rendszeresen visszatérő baromfi-járvány pusztítja, amely gyakran egy-egy falu baromfiállományának 60-70, de sok helyen 100 százalékát pusztítja el. Egyideig úgy látszott, hogy a baromfipestis ellen nincs is védekezés. Az 1946-ban megindult kísérletek azonban sikerrel jártak: védőszerumot találtak. Az egész világon mi, magyarok gyártunk először baromfipestis elleni szérumot, pedig ez a baromfibetegség az egész világon pusztít.

A földművelésügyi minisztérium állategészségügyi osztályának javaslatára a Tervehivatal a hároméves terv állattenyésztési beruházásai keretében mintegy 450.000 forintos befektetéssel felállította a paskalini telepet, amely biztosítja a szérumgyártáshoz szükséges pulykavért. A Gazdasági Főtanács pedig néhány nappal ezelőtt, hogy a gyártás zavartalan menjen és a vidéki állatorvosok elegendő szérummal való ellátását biztosítsa, újabb 700.000 forintot becsatolt rendelkezésre.

A Herceghalom felé vezető országúton fekszik a Paskalin-major.

- Nemrég kezdtük a munkát, - mondja Schneider Lajos, a kiválómunkás felvényvel kitüntetett állatorvos, a telep vezetője, a baromfipestis elleni szérum feltalálója. Februárig 15.000 pulykát vértettünk el. A megfertőzött pulykavérből készül a baromfipestis elleni szérum.

- A beszállított pulykát booltjuk fertőző anyaggal, majd négy hét után olvasszátjuk. Az így nyert fertőző vért azután Pesten a Philaxia oltóanyaggyártó vállalat dolgozza fel szérummá. Egy pulyka fél liter vért ad, egy liter vérből pedig 350-450 baromfi booltás hoz elegendő szérum állítható elő. /Folyt. köv./

B. 3. kiadás

1948. november 27.

6 óra 10 perc

/Paskalin major - ahol a baromfipestis elleni szérum készül. Folyt./
Di/Lt/Co Gp Gá Bn A fertőzött pulykák véréből készített szérum a már fertőzött állomány megmentésére szolgál. Az egészséges állomány megvédéséhez tehát a járványt megelőző oltáshoz szükséges semlegesítő szérumot bonyolult vegyi úton fertőzött gyaktojásokból választják ki. A semlegesítő szérum háromhónapi védettséget biztosít, határfoka is igen jó: 70-80 százalékos.

Nemsokáig kell tehát már a falun megsírítani a kocsányos felnövelt aprójószág elhullását. Készül már a járványsemlegesítő szérum. A földművelésügyi kormányzat és a földaláló jóvoltából jövőre már ahol sem lesz baromfipestis járvány Magyarországon./MTI/

Az idei karácsonyt bőségben ünnepelhetjük

Mé/Sk/Sa Gá A karácsonyra rendelkezésre álló élelmiszerekről nyilatkozott Fáy Árpád, a KÖZÉRI vezérigazgatója.

- Lisztben és cukorban - mondta Fáy Árpád - mint a legfontosabb cikkekben egyáltalában nincs hiány és karácsonyra korlátlanul rendelkezésre állnak majd mindenkinék. Husban sine hiány, marha- és sertés- és is elegendő lesz karácsonyra. Bár elég zsir van, gondoskodtunk a zsirnál olcsóbb margarinról és olajról, lesz elegendő rizs, mák, méz és dió. A KÖZÉRI-üzletekben korlátlanul lesznek kaphatók az édességek, 15000 kiló jöminőségű háztartási csokoládé, körülbelül ugyanennyi kakaó és szalancukor és karácsonyi függelék áll majd rendelkezésre. Nem fog hiányozni a lékvár, sajtfélék és különböző téli főzelékek egész sora sem. Vajból 40.000 kilót tartalékolunk az ünnepre, mely hatóságilag kerül szétosztásra: 6.50-7.- forint körüli árakban adunk majd asztalibort a karácsonyfa alá, 24-26 forintért rumot és pálinkát, a finom olajos szardinia sem lesz elérhetetlen luxus, nemkülönben a pulyka, liba és a kacsa. Hatvan ezer kilogramm libamáj és libazsír, 15000 kiló zuza várja a hűtőházban a karácsony hetét. De megtekinnek halasta tályaink is, mert a közellátási hivatal jóvoltából 30.000 kiló halat hozunk forgalomba. Tojáshiány sem lesz, a sokmillió darabból, amit eltettünk annyit veszünk elő, amennyi csak kell.

- A közelmúltban még a spekuláció kedvenc tárgya volt a karácsonyi piac - folytatta Fáy - de ma már a KÖZÉRI rendelkezéséhez híven, kiküszöböl minden spekulációt, még az idénycikkek forgalombahozatalánál is. Gondoskodtunk arról, hogy 2.40-3.80 forintos árakban elegendő alma kerüljön forgalomba. A múlt évben 8-10.- forint volt! Lesz citrom, egy kevés narancs és mandarin is. Az idén már teljes bőségben ünnepelhetjük a karácsonyt - fejezte be nyilatkozatát Fáy Árpád.

B 4. kiadás

1948. november 27.

6 óra 20 perc

Mindszentyék vissza akarják állítani a régi népolnyomó rendszert - tiltakozik az ország dolgozó népe

Mi/SI/IL: Gp Bn Napról-napra özönlnek a miniszterelnökségre táviratok, feliratok, határozati javaslatok, amelyekben az ország népe - a város és a falu dolgozói - a legmélyebb felháborodással tiltakoznak a klerikális reakció aknamunkája ellen és követelik, hogy szüntessék meg Mindszentyék demokráciellenes tevékenységét.

- Mindszenty és reakciós klikkje - írják a tel. fonyvár. dolgozói - a templomokban igehirdetés helyett a legutolsóbb hangon uszít népi demokráciánk ellen. Tisztán látjuk, hogy Mindszenty mit akar: Vissza akarja állítani az elmult, népolnyomó, kizsákmányoló rendszert.

Határozati javaslatban tiltakoztak fekete reakció demokráciellenes tevékenysége ellen, többek között a szegénygyufagyár, a dombóvári Dóri konzervgyár, az Állami Áruházak dolgozói.

A Kispesti Textilgyár ifjumenekai a miniszterelnökhöz intézett feliratukban követelik, hogy távolítsák el a közéletből mindazokat, akik a papi reverendát felhasználva, demokráciellenes és háborus uszítást folytatnak.

- Mindszenty nem Krisztust szolgálja, hanem a fasiszta szócsové s újra háboruba, nyomoruságba kúrná dönteni az országot - írják a Magyar Nehézipari Kikereskedelmi Nemzeti Vállalat dolgozói.

A falvak népe is a legerélyesebben tiltakozik az ellen, hogy Mindszentyék az egész palástja mögé bujva demokráciellenes és háborus uszítást folytathasson K. Abaujvári, Jászszent-andrás, Kunhegyes, Simo, Tósköberénd, Pátróha, Dombrád, Lajoskomárom, Szabolcsvárosszent, Nyirtass községek dolgozó parasztsága, a képviselőtestületen keresztül ad hangot annak a meggyőződésének, hogy egyszer mindenkorra véget kell vetni Mindszentyék demokráciellenes izgatásainak. Máriapócs ismert bucsujárárhely vallásos népe felterjesztésben tiltakozott az esztergomi primás és a vele egy liron pendülők háborus, demokráciellenes uszításai ellen. Mágócs község katolikus szülői külön táviratban bélyegzik meg Mindszenty aknamunkáját.

Esztergom-Komárom vármegye szervezett dolgozói, Zemplén vármegye dolgozói, ugyancsak a leghatározottabban elítélik azokat a támadásokat, amelyeket Mindszentyék intéznek a népi demokrácia és a béke ellen./MTI/

M T T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 5. kiadás 1948 november 27. 9 óra 35 perc
Közellátási büntött/
vezetőjét miatt őrizetbe vették a pécsi Mautner Olajgyár cég-

Kir & Fe/m/Ko BM Ö P é c s, november 27.

A rendőrség a közellátás érdekeit veszélyeztető büntött gyanúja címén őrizetbe vette és a pécsi államügyészségre kísérte Verébelyi Gábor 31 éves cégvezetőt, a pécsi Mautner Olajgyár vezetőjét. A nyomozás addigi megállapítása szerint Verébelyit terheli a felelősség, mert rossz tárolás következtében 10 és fél vagon napraforgómag kicsirázott és használhatatlanná vált és majdnem 6 vagon ricinusmag megromlott. Ezenkívül a gyárból 15 mázsa étolajat a gyár budapesti vezetőjének szabálytalanul Budapestre szállítottak és értékesítették. A nyomozás tovább folyik. /MTI/

Lelőplezött bünszövetkezet

Fő & Jf/Gy/Ko Ö A főkapitányság büntügyi osztályának nyomozói leloplottak egy bünszövetkezetet, amelynek tagjai: Hóbori Gyula gyári tisztviselő, Pfeiffer György magántisztviselő, Csillag László állástalan műszerész, Ördög József foglalkozás nélküli, Kass Lajos úgynök, Jónás Józsefné foglalkozás nélküli és Maros Andrásné artisztanő. Arra szövetkeztek, hogy a budapesti Giro és Pénztárogylot Rt. áruháza iroda hitelkönyveit és hitelkérvénybeviteli ualványait egy nyomdában elkészíttetik. Az így előállított 100 darab könyveosko és utalvány alapján különböző koroskodóknál hitelbe árut akartak vásárolni kb. 80.000 forint értékben. Az árut egymás között osztották volna szét. A rendőrség idejében leloplotta a bünszövetkezetet. /MTI/

A Magyar Bányász Szakszervezet képviselője elutazott Párisba

SzT & Vm/Gy/Ko Ba A Szakszervezeti Világszövetség nemrégiben határozatot hozott, hogy a sztrájkoló francia bányászok helyzetét nemzetközi szakszervezeti bizottság vizsgálja felül. A vizsgálóbizottságba Nagybritannia, az Egyesült Államok, Lengyelország, Csehszlovákia, Magyarország és Belgium bányász szakszervezeteinek képviselőit jelölték.

A Magyar Bányász Szakszervezet képviselője Pothornyik József, a Bányamunkások Szakszervezetének főtítkárhelyettese, szombaton délelőtt a budapesti repülőtérről elutazott a francia fővárosba. /MTI/

M T T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 6. kiadás 1948 november 27. 10 óra 35 perc

Razzia volt Nagybudapest területén

Fő & Jf/Hm/Ko Ba A budapesti főkapitányság a péntekről szombatra virradó éjszaka általános közbiztonsági razziaát tartott Nagybudapest területén. A razziaán 300 nyomozó vett részt és az eddigi szokással ellentétben a nyomozók nem egy központból indultak ki a város szélei felé, hanem a kerületi kapitányságról kezdtek el egyszerre portyázásukat. Átfésülték a parkokat, ligeteket, a Gollérthegyot, a budai hegyvidék erdős részeit, ellenőrizték az összes vendéglőket és mulatóhelyeket. Hetven előállítás történt. Az előállítottak közül 40 a nő. Az előállítottak közt igen sok körözött egyén és bűnöző akadt. /MTI/

Nagy magyar szabadságharcosok képei az esztergomi városházán

Tud & Mf/M/Ko GÁ E s z t e r g o m, november 27.
Esztergom városában, a harcogprimások szökőhelyén, a városháza tanácstermének falát az elmult rendszer "nagyságainak" és a harcogprimások képe díszítette. Ezeket a képeket most oltárvoltokká a városházáról. Helyükbe Kossuth, Széchenyi, Bem, Petőfi és Tancsics képe került. /MTI/

A pécsi üzemi dolgozók francia bányászokért

Tud & Mf/M/Ko GÁ P é c s, november 27.
A pécsi üzemekben a francia bányászok megsegítésére eddig 1464 forintot gyűjtöttek. Az összeget a Szakszervezeti Tanácshoz továbbították. /MTI/

Iskolán kívüli mezőgazdasági szakoktatás Somogy-megyében

Tud & Mf/M/Ko GÁ K a p o s v á r, november 27.
Somogy-megyében a téli hónapokban iskolán kívüli mezőgazdasági szakoktatás indul meg. Hat községben 50 napos tanfolyamot rendeznek. A tanfolyamokon mezőgazdasági szakismeretet nyújtanak a hallgatóknak. /MTI/

Megalakult az "Élmunkások Köre" a mecsekszabolcsi bányában

Kir. & Mf/M/Ko GÁ P é c s, november 27.
A mecsekszabolcsi bányában 19 taggal megalakult az "Élmunkások Köre". Elnöké Fehér István élmunkást választották meg. /MTI/

B 7. kiadás

1948 november 27.

11 óra 15 perc

Uj község épül Békés-megyében

Tud § Mf/M/Ko Gá B é k é s c s a b a, november 27.
Békés-megyében új község épül. Az ujjgazdák
eddig 64 házat hoztak tető alá, tavasszal pedig állami házépítési
költséggel, további 100 lakóházat építenek fel. Az új község neve:
Váralja. /MI/

A gazdasági helyzet javulása következtében közel tízezerrel csökkent
a gondozásra szoruló családok száma

Bp & Vr/Hm/Ko Ba A kerületi előljáróságok népjóléti osztályai
nyilvántartják a gondozásra szoruló családokat, akiknek száma a
mult hónapban 50.836 volt. A főváros társadalompolitikai ügyosztálya-
nak utasítására a népjóléti osztályok megbízottai újból megvizsgál-
ták a nyilvántartott családok szociális helyzetét. A helyszínen vég-
zett környezettanulmányok során megállapították, hogy a gazdasági
helyzet javulása következtében a nyilvántartásból közel tízezer család
törölhető, mert a családtagok kedvezőbb kereseti viszonyok közé
jutottak. Egyébként a társadalompolitikai ügyosztály a társadalmi
és a szülői munkaközösségek továbbszolgálatát egyre szélesebb körre
kivánja kiterjeszteni s ennek a munkának köszönhető, hogy a IX. kerü-
leti munkaközösség az Illatos-úton 70 férőhelyes bölcsődét létesít-
hetett, a XIII. kerületi munkaközösség pedig foglalkoztató műhelyt
szorult fel. /MI/

Nina Popova a szovjet nődelegáció vezetője megérkezett Budapestre

Mé/Vm/Jné/Ko Ba Szombaton délelőtt megérkezett a budapesti
repülőtérre Nina Popova és a nőkongresszuson résztvevő delegáció
lé tagja. A küldöttséget Rajk Lászlóné, az MNDSZ elnöke, Révai
Józsefné az MDP nőtitkára, Vas Zoltánné és Kovai Anna vezetésével
az MNDSZ küldöttsége fogadta. A fogadtatáson megjelent Szmirnov
szovjet nagykövetségi tanácsos, Enver Hodzsáné az albán delegáció
vezetője és egy szovjet delegációnak már Budapeston lévő tagjai. A
szovjet delegációval Nina Popován kívül Budapestre érkezett tagjai:
Nájdoda Parfenova, Elena Szubarovna, Nina Emelianova, Olimpiado
Kozmova, Tatjana Zonova, Leonida Zajcova, Elena Kretjajova, Nina
Bromojava, Maria Kovrickyna, Maria Ovjonyikova, Maria Laksova, Jera
Davidova, Polagoja Kocsina, Maria Volkova, Anna Attanoponova és
Olga Hvaljelnova. A szovjet küldöttség megérkezése után szállásra
ment.

/folyt.köv./ TL

B 8. kiadás

1948 november 27.

11 óra 30 perc

/Nina Popova a szovjet nődelegáció vezetője megérkezett Budapestre,
folytatás/

D/Hm/Ko Ba

Megérkezett Hodinova asszony, a csehszlovák par-
lament elnöke is

Szombaton délelőtt a prágai gyorsal Buda-
postre érkezett Aneska Hodinova, a csehszlovák parlament elnöke,
a csehszlovák nőszövetség elnöke, aki a csehszlovák nőküldöttség élén
részt vesz a budapesti Nemzetközi Nőkongresszuson. Vele együtt érkeztek:
Mila Grimichova újságíró és Milada Notusilova képviselő, szak-
szervezeti titkár. A csehszlovák delegáció többi tagja kedden reggel
érkezik Budapestre.

Hodinova asszony megérkezése után a következő-
ket mondotta a MTI munkatársának:

- A csehszlovák nők nagy lelkesedéssel készül-
tek a budapesti világkongresszusra. A nagyobb városokban tömeg-
gyűléseket rendeztünk, amelyekon az egész csehszlovák nőtársadalom egy-
ségesen állástfoglalt a béke ügye mellett. A csehszlovák nők béke-
hadjáratot indítottak és odáig másfél millió nő írta alá azt az omlék-
iratot, amelyet megküldenek az Egyesült Nemzetek főtitkárának. Az
omlékiratban a csehszlovák nők a Vicsinszkij szovjet külügyminiszter-
helyettes által a lefegyverkezés érdekében előkészített indítvány
elfogadása és a Szovjetunió béketörökvései mellett foglalnak állást.
Tiltakoznak az imperialisták háborús propágandája ellen.

- A budapesti világkongresszus határozatai
minden bizonnyal alátámasztják majd a csehszlovák nőknek ezt a
békemozgalmát. A csehszlovák nőküldöttség buda-
pesti tartózkodása nagyban hozzájárul majd ahhoz, hogy a
magyar és csehszlovák nők szoros baráti kapcsolatainak megteremté-
sével elmélyítse a két szomszédos nép barátságát. *Amellett*

Az ausztráliai nőküldött érkezése

A prágai gyorsal érkezett Budapestre
Hatty Camiron, az ausztráliai nőszövetség kiküldötte, aki elmondotta,
hogy Ausztráliában nincs biztosítva a nők egyenjogúsága, s a szak-
szervezetek most indítottak küzdelmet ennek kivívásáért. Az ausztráli-
ai nők is a béke ügye mellett foglalnak állást - mondotta - és
ezen a téren sokat várnak a budapesti világkongresszus eredményoi-
tól. /MI/

3

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás.

1948 november 27.

11 óra 30 perc

"Nem kell nekünk Mindszenty!" - Eger diákjainak tüntetése a népi demokrácia és a szovjet-magyar barátság mellett

Tud & VG/m/Ko Gá

Eger, november 27.

Az egeri diákok pénteken este diákgyűlést rendeztek a városháza tanácstermében. A diákgyűlésen a város valamennyi iskolájának tanulója résztvett. A diákság mindvégig nagy figyelemmel hallgatta Jodlicska Gyula diákszövetségi titkár beszámolóját Mindszenty és az egyházi reakció tövékenységéről. Jodlicska beszámolójában visszapillantást vetett az 1848-as eseményekre, amikor a főpapok ugyancsak elítélték a diákság és a nép csolokodóit. Boszédét többször szakította félbe óriási tapsvihar. A hallgatóság percekig tartó táppsal ünnepelte Lenint, Sztálint, a Szovjetuniót, Rákosi Mátyást, a Magyar Dolgozók Pártját és a népi demokráciát. Ezután határozati javaslatot fogadtak el, amelyben tiltakoznak a mindszentyizmus ellen. Követelik Mindszenty elűzését a közéletből.

A diákgyűlés után a több ezer fényi tömeg fáklyák mellett, munkásindulókat énekelve vonult a szovjet hősi emlékműhöz, amelyet ünnepélyes körök között koszorúztak meg. Ezután az érszoki palota elé vonultak, ahol hosszasan tüntettek a mindszentyizmus ellen. Orkánra erősödött az ifjúság hangja, amikor azt kiabálták: "Vesszon Mindszenty! Amerika fizeti! Nem kell nekünk Mindszenty!"

A tüntetés után a diákok indulókat énekelve tértek haza otthonaikba. /MTI/

Erdei vasút épült Diósjenőn

Tud & MF/M/Ko Ba

Vác, november 27.

A Nógrádmegyei Diósjenő határában a váci MÁVERD három és fél kilométer hosszú erdei vasutat épített. Az építést Kallácska Ignác komáromi pályafelügyelő vezette és a munkát 34 nappal a kitűzött idő előtt befejezték. A rohammunkával végzett kitűnő eredményért több munkást pénzjutalomban részesítettek. /MTI/

Szabotált a gyógyszerész uribirtokos

Tud & MF/M/Ko Ba

Kaposvár, november 27.

Nemesvid somogy megyei községben Morkli Ballus Lajos gyógyszerész, uribirtokos 130 hold földjén szabotálta az érzi szántást. Fogatait fuvarozásra használta, az elvetett magot nem tisztította és nem csávázta. Gazdasági alkalmazottait birkaórában helyezte el. Eljárást indítottak ellene, birtokát pedig kényszerbérbe adták. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás

1948 november

27.

12 óra 50 perc

Időjárásjelentés

& Ko/Ko

A Meteorológiai Intézet jelenti november

27-én, szombaton délután:

Az Alpok környékén, valamint Franciaország északi részén a hideg, sarkvidéki légtömeg uralma változatlanul tovább tart. Az enyhe óceáni légáramlatok Skandinávián át kerülő úton törnek be Kelet-Európa felé. A Szovjetunióban sokfelé havazik, a hőmérséklet a reggeli órákban mínus 5 - mínus 10 fok között ingadozott.

Hazánkban pénteken a magasban előrenyomuló enyhébb légtömegek hatására jobbára borult volt az ég és a Tiszántúlon egész napon át gyöngön havazott. A csapadék mennyisége csak az északi-keleti megyékben haladta meg az 1 mm-t. Kécskés, Mátészalkán, Dobozonban 3, Vásárosnaményben 4, Tiszabocson 5, Sátoraljaiújhelyen 9 mm-t mértek. Ezen a vidéken néhány centiméteres hóréteg fekszik a talajon. A hőmérséklet a Dunántúlon általában 2-3 fokra emelkedett; az ország többi részén egész nap a fagypont közelében maradt. Az éjszakai lehűlés a nyugati határszélén volt erősebb. Soporonban és Szombathelyen mínus 6, a tiszajmentén mínus 8 fokra hűlt le a levegő.

Budapest pénteken a hőmérséklet napi középértéke 2,2 fokkal alacsonyabb, a légnyomás napi középértéke 7,9 mm-rel magasabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapest szombaton délután a hőmérséklet 4 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, erősen süllyedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: Morsó-kelt északi, északnyugati szél, jobbára borult idő, helyenként köd, többfelé, főleg keleten havazás, havasosó. A hőmérséklet átmeneti emelkedés után újra süllyed. /MTI/

A t. Szorkosztóságok figyelmébe!

Ko Jelen kiadásunkhoz mellékeljük az Operaház jövő heti műsorát. /MTI/

5

B 11. kiadás

1948 november 27.

13 óra -- 15 perc

A Nemzeti Bank heti jelentése

§ FE/Ko Ö A bankjegyforgalom ma november 23-i kimutatás szerint a november 15-i forgalommal szemben 84.5 millió forinttal 2.429.8 millió forinttal csökkent. Az államzseirőszámlák egyenlege 4.8 millió forinttal 11.2 millió forinttal csökkent, viszont az egyéb számlák egyenlege 19.9 millió forinttal 35.1 millió forinttal csökkent, végeredményben tehát a zseirőkövetelések összességénél 15.1 millió forinttal 46.3 millió forinttal apadt. Az érckészlet 2.4 millió forinttal 533.3 millió forinttal, a váltópénzkészlet 0.5 millió forinttal 19.8 millió forinttal szaporodott. A lezárt váltók összege 1.7 millió forinttal 76.5 millió forinttal csökkent. A folyószámla kihelyezések összege 70.2 millió forinttal 5.622.3 millió forinttal emelkedett. A betétek összege 181 millió forinttal 3.698.6 millió forinttal emelkedett és pedig a takarékbetétek összege 3.1 millió forinttal 126.8 millió forinttal, a folyószámlán elhelyezett betétek összege 177.9 millió forinttal 3.571.8 millió forinttal. Az "Egyéb követelések" 17.1 millió forinttal 137.7 millió forinttal, az "Egyéb tartozások" 27.3 millió forinttal 420.8 millió forinttal csökkentek. /MTI/

xxx

A t. Szerkesztőségnek figyelmébe!

Mellékeljük a MNB 1948 november 23-i jelentését.

Hivatalos jelentés Farkas Kálmán adóhivatali igazgató letartóztatásáról

Bp & Vr/Hm/Ko BM Ba A rendőrség néhány nappal ezelőtt letartóztatta Farkas Kálmán adóhivatali igazgatót, a Székesfővárosi Központi Adóhivatal vezetőjét, akit már át is szállítottak az ügyészségre. A letartóztatás előzményei egy-két héttel ezelőtti helyszíni vizsgálatra nyúlnak vissza, amelyet egészen váratlanul tartottak Farkas Kálmán adóhivatali igazgató városi hivatalában. A főváros vezetője ugyanis bizonyos információkat kapott Farkas Kálmán múltjáról és hivatali működéséről. Fodor Gyula alpolgármester ezeket az értesüléseket az alapján rendezte el az azonnali helyszíni vizsgálatot, amelyet hat fővárosi főtisztviselő tartott meg, megjelölve Farkas Kálmán szobájában. Az adóhivatali igazgató pénzzsokrényének folnyítása megdöbbentő eredménnyel járt.

/folyt. köv./ II

B 12. kiadás

1948 november 27.

13 óra 15 perc

/Hivatalos jelentés Farkas Kálmán adóhivatali igazgató letartóztatásáról, folyt./ Bp & Vr/Hm/Ko BM Ba

A következő értéktárgyakat találták a pénzzsokrényben: 45 darab karikagyűrűt, 2 Leica fényképezőgépet, egy darab monogrammos gyűrűt, egy darab pecsétgyűrűt, egy ótágu férfi pecsétgyűrűt, egy arany medált, egy fonott karikagyűrűt, egy karkötőt, egy pecsétgyűrűt, "Annus" monogrammal, két aranyláncot, az egyiket arany keresztel, továbbá négy darab női karkötőt és egy karcsattot, ezenkívül több takarékpénztári betétkönyvet is találtak, kisebb-nagyobb összegekre kiállítva. Találtak a pénzzsokrényben 7942 forint készpénzt és sok oróson kompromittáló nyíltas iratot is.

Farkas Kálmán a vizsgálat során azt vallotta, hogy az aranytárgyak és pénzértékek az ő tulajdonát képezik. Arra nézve, hogy honnan és miből szerezte azokat az értéktárgyakat, különböző mesébojlló válaszokat adott. A rendőrség - fővárosi vezetőségének foljfelntése alapján - megindította a vizsgálatot, melynek eredménye alapján Farkas Kálmán adóhivatali igazgatót letartóztatták. /MTI/

A MAORT szabotázsüggye a népbiróság előtt

Tö & Zs/Vm/Gy/Ko Ba A népbiróság Olti-tanácsa pénteken a késő esti órákban befojezte az elsőrendű vádlott, dr. Papp Simon kihallgatását. Az olnők ezután közölte, hogy az eredeti törvtől eltérően nem koddon, hanem szombat déli előtt folytatják a MAORT szabotáló vezetői bűnygyének főtárgyalását.

Szombaton déli előtt fél 10 óra után kezdte meg a népbiróság Ábel Bódog, a MAORT beszerzési osztálya vezetőjének kihallgatását. A vádlott védekezésében kijelentette, hogy nem érzi magát bűnygynek és betegsége hivatkozva részben visszavonta az ügyészségen tett vallomását. Azt állította, hogy "csak a nyomozási eljárás során értesült az amerikaiak szabotázsáról, sojtolmo sem volt azelőtt orról". Az amerikaiak azt hangoztatták - vallja - hogy nem szabad többet termelni, mint amennyit ők előírnak, mert kiapadnak az olajkutak. A tanácselnők kérdésére elmondja azonban, hogy amikor az amerikai vezetők 1942-ben eltávoztak Magyarországról, semmilyen kijelentést nem tettek arról, hogy az olajtermelést csökkenteni kell. Később beismeri azt is, hogy Papp Simon 1946-ban közölte vele, hogy az amerikaiak politikai okokból nem akarnak termelni. A termelésnek nem szabad emelkednie, hanem állandóan csökkentenie kell. Az amerikaiaknak - mondotta neki Papp Simon - nem volt érdekük, hogy a népi demokráciának nagy legyen az olajtermése és nem volt kívánatos az ország megerősödése. A vádlottal ugyanazt Ruodomann is közölte 1947-ben.

/folyt. köv./

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1948 november 27. 13 óra 30 perc

/A MAORT szabotázstügye a népbíróság előtt, folyt./ T8 & Zs/Vm/Gy/Ko Ba

A vádirat megállapítását - amely szerint szükséges megrendeléseket nem teljesített - először tagadta, később ellentmondásokba keveredett és beismerte, hogy Ruedemann és Bannantino utasítására másfél évig fiókjában tartotta a megrendeléseket és csak a Gazdasági Főtanács egyenes utasítására küldte el. Az üzomok általában sürgették őt, hogy a megrendelt mélyszivattyúk, csiszológépek és kutjavító berendezések megrendelése nélkül nem tudnak dolgozni, ő mégsem látta, hogy ez a késedelem kárára válhat a gazdasági életnek. Mikor az üzomok a csiszológépek megrendelését erőlyesen sürgették, nevetséges tanácsot adott nekik.

A gazdasági élet szempontjából fontos gépek megrendelése helyett olyan anyagokat szerzett be, amelyekre a termelésnek egyáltalán, vagy pedig csak évek múlva lett volna szüksége. Ruedemann azt az utasítást adta neki, hogy a beszerzési kérdésekkor ne törődjék, mert azok a termelés növekedéséhez vezetnek. A megrendeléseket, amelyek a termelés szempontjából fontosak, lehetőség szerint minél tovább fektetni kell.

A vádlott bevallotta azt is, hogy az amerikaiak olyan üzomokat tartottak fenn, amelyek nem szolgálták a termelés célját, csak az volt a szerepük, hogy azon az úton befektetéseket tudjanak kimutatni.

Népgyűlés: Miért rendelt olyan eszközöket, amelyekre a vállalatnak semmi szüksége nem volt?

Vádlott: - Nekem kötelességem volt mindent megrendelni, amit az üzom elírt.

Orti tanácselnök: Kivéve a termelést szolgáló gépeket.

A vádlott ezután azt állította, hogy 1947/48-ban olvasztotta az amerikaiak bizalmát és ezért az amerikaiak nyugdíjazták őt havi 4800 forintos nyugdíjjal. Emellett kínvozták őt havi 2500 forint fizetéssel a MAORT egyik leányvállalatának igazgatójává; 1948 elején tizhavi fizetése fejében 81.000 forintot vett fel.

Ezután a szakértők intéztek kérdéseket a vádlottnak, majd Orti tanácselnök a főtárgyalást hétfőn délután 10 órára napolta el. /MTI/

Börtönre ítélték két aranyúzerért

T8 & Kp/Hm/Ko Ba Dr. Létai Zoltán főkönyvelő megbízást adott Rényi István magántisztviselőnek, hogy 700 gramm aranyát, aranyékszereit, melyeket a Nemzeti Banknál nem jelentett be, értékosítsa. Rényi az ékszereket több ékszerkereskedőnek adta el. Az üzorabíró-ság Rényit hat, dr. Létait egyévi és nyolchavi börtönre ítélte és két évre őket, a 700 gramm aranyékszer ellenértékéért 21.000 forint azotomlogos megfizetésére. /MTI/ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B14. kiadás 1948 november 27. 13 óra 35 perc

Vízállásjelentés

& b/b Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal Vizrajzi Osztálya jelenti:

A Duna igen alacsony vízállással végig apad. A Duna vizének hőmérséklete Komáromnál 3.5, Budapestnél 3.7, Mohácsnál 3 Celsius fok.

A mai dunai vízállások: Scherding 190 cm 7 %, Aschach 114 cm 9 %, Linz 104 cm 8 %, Strudon 133 cm 9 %, Kroms 150 cm 9 %, Bécs 125 cm 5 %, Pozsony 159 cm 7 %, Oroszvár 138 cm 11 %, Dunaromta 217 cm 11 %, Gönyű 97 cm 11 %, Komárom 108 cm 9 %, Esztergom 109 cm 11 %, Budapest 143 cm 11 %, Dunapentola 122 cm 13 %, Dunaföldvár 74 cm 9 %, Paks 113 cm 11 %, Baja 179 cm 12 %, Mohács 208 cm 13 %, Bozdán 52 cm 15 %, Apatin 94 cm 17 %, Gombos 104 cm 15 %, Ujvidék 87 cm 17 %, Zimony 158 cm 23 %.

Gázlómélységek a magyar Dunán: 1745 km-nél 21 deciméter, 1725.7 km-nél 22 dm, 1720 km-nél 20 dm, 1718.8 km-nél 21 dm, 1714 km-nél 23 dm, 1683 km-nél 20 dm, 1679.5 km-nél 22 dm, 1670 km-nél 19 dm.

A Ráb: Szentgotthárdnál minus 64 cm, Győrnél 132 cm 13 %.

A Dráva Zákányánál 49 cm 23 %, Barosnál 98 cm 23 %, Drávaszabolcsnál 129 cm 31 %.

A Tisza igen alacsony vízállással végig apad. A Tisza vizének hőmérséklete Tiszabecsnél 0, Tokajnál 2, Szolnoknál 3, Szegednél 2.5 Celsius fok.

A mai tiszai vízállások: Tiszabecs minus 58 cm 11 %, Vásárosnamény minus 121 cm 7 %, Tokaj minus 42 cm 13 %, Tiszafüred minus 66 cm 15 %, Szolnok minus 86 cm 14 %, Csongrád minus 149 cm 15 %, Szeged minus 53 cm 17 %, Títol 98 cm 21 %.

A Szamos Csengernél minus 41 cm 7 %.

A Bodrog Sárospataknál 98 cm 15 %.

A Sajó Bánróvénél 24 cm 9 %.

A Hornád Hidasnémetinél minus 1 cm 9 %.

A Berettyó Berettyóújfalvánál minus 136 cm 1 %.

A Körösök Körösszakállánál minus 30 cm 11 %.

Békósnál minus 72 cm 6 %, Gyománál minus 40 cm 9 %.

A Maros Makónál minus 27 cm 5 %.

A Balaton Siófoknál 68 cm 63 %.

..

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

1948 november 27.

B 15. kiadás

13 óra 50 perc

Budapestre érkezett Csai-Csang asszony, a Kínai Nőszövetség elnöke

D & Vm/Gy/Lt Szombaton délután Budapestre érkezett a nemzetközi nőkongresszuson résztvevő kínai nőküldöttség élén Csai-Csanggal, aki a Kínai Nőszövetség elnöke és a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség alelnöke. A küldöttség tagjai O-Mon-Cso, a Kínai Nőszövetség főtitkára, Cang-Csin-Csu, a Kínai Nőszövetség vezetőségi tagja, Fan-Kuj-Fin munkásnő, szakszervezeti vezető, Tin-Nin irónő, Han-Csi-Mim a Kínai Nőszövetség vezetőségi tagja, Csan-Csin Thao tanítónő, Di-Nan-Thin és Ujan, a Kínai Nőszövetség tagjai.

Csai-Csang asszony, a Kínai Nőszövetség elnöke, a kínai nők szabadságharcának bátor lelki hőse, megérkezés után a következőket mondotta a Magyar Tájékoztató Iroda munkatársának: Nagy örömmel jöttünk Magyarországra, hogy közszelről megismerhessük a magyar népet és demokráciáját, amelynek csodálatos alkotómunkájáról már annyit hallottunk. A népünk felszabadításáért küzdő harcra kínai nők novében üdvözlöm a magyar asszonyokat.

- Örömmel hallottam, hogy Budapeston már folyamatban van az ázsiai nők konferenciáját előkészítő bizottság ülése. Remélem, hogy ez az ülés sikeres lesz. Igen nagy jelentőségűnek tartom a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség budapesti világtalálkozását éppen ma, amikor az amerikai imperializmus nem csupán az ázsiai államokat akarja leigázni, hanem egész Európát és a világ többi részét is teljesen befolyása alá akarja vonni.

- Mi, kínai nők reméljük, hogy az egész világ asszonyai egyesíteni fogják erőiket a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség vezetése alatt, hogy küzdjenek az amerikai imperializmus és az új háborús uszítók ellen. /MTI/

Ujabb 42.000 forintot gyűjtöttek a francia bányászoknak Tatabánya bányászai

Ni/Jnó/Lt Több mint nyolc hét óta sztrájkoló hősies francia bányamunkások meggőgítésére egyre növekvő számban érkeznek az újabb és újabb felajánlások a dolgozók minden rétegéből. Tatabánya bányászai újabb 42.936 forintot gyűjtöttek a francia bányamunkások meggőgítésére. Az egyes szakszervezetek által legutóbb felajánlott nagyobb összegű támogatás mellett nap mint nap újabb gyűjtési eredményekről számolhatunk be.

/Folyt. köv. / TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás

1948 november 27.

14 óra 45 perc

Ujabb 42.000 forintot gyűjtöttek a francia bányászoknak, a Tatabánya bányászai, folyt. / Ni/Jnó/Lt/Ko Ba

A legutóbbi napokban többek között a következő felajánlások érkeztek be a Bányász Szakszervezethez:

Egészségügyi Alkalmazottak 237.70, Weiss Alice szülőotthon 723, Krakk Józser, Tatabánya 10, Nagymányoki bányászok 1300, Győrmezei Hírlap 2500, MNDSZ Komló 100, Komló Villamosmérnöki dolgozói 346.40, Gánt község dolgozói 2451.20, Fodor János 20, MDP és MNDSZ mocsokszabolcsi szervezete 810, mósztélepi nyugberek 18, Nyirárdbánya fizikai és szellemi dolgozói 2640, Ajka-csingorvölgyi bányászok 7721, Adria Solyomfőgyár dolgozói 136, állami tüzoltó tanostály 162 forint. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1948 november 27.

14 óra 50 perc

Rákosi Máttyás beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

Kö/Gy/Lt Gá A Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége szombaton ülést tartott. Szekesits Árpád köztársasági elnök megnyitása után Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára ismertette a bel- és külpolitikai helyzetet. A beszédet a rádió is közvetítette.

Rákosi Máttyás mindenekelőtt megállapította, hogy a Központi Vezetőség legutóbbi ülése óta eltelt időt bel- és külpolitikai téren a demokrácia erőinek növekedése jellemezte, majd így folytatta:

- Amikor nemzetközi méretekben megállapítjuk, hogy nőnek a demokrácia erői, elsősorban a Szovjetunió erőinek növekedésére kell rámutatnunk. A Szovjetunió gazdasági fejlődése nagy lendülettel folyik. A szocialista építésnek újabb és újabb forrásai nyílnak meg és a háborúútította szörnyű sabakat a szovjet nép egyre gyorsabban tünteti el.

- Ha a nyugati imperialista háborús bujtogatók két-három évvel ezelőtt még azzal érveltek, hogy ki kell használni azokat a gazdasági nehézségeket, amelyek a háboru pusztításai következtében előálltak, most egyre inkább azt emlegetik, hogy azért van szükség háborúra, mert a Szovjetunió jelenlegi szédítő iramu fejlődése miatt annyira megerősödik, hogy később való szomban minden háboru clove kilátástalan.

- Közismertek a népi demokráciák gazdasági és politikai sikerei is. Két-három évvel ezelőtt az imperialista hírvérés még megpróbált Európáról olyan képet festeni, hogy az amerikai befolyás alatt álló rész az újjáépítés és a virágzás területe, szomban az ugynevezett vasfüggöny mögötti résszel, ahol gazdasági kaosz és nélkülözés honol. A népi demokráciák gazdasági és politikai sikerei közben annyira köztudomásúvá váltak, hogy az imperialisták most már azt hangsúlyozzák, hogy míg a népi demokráciában a kommunisták mindent megtesznek az újjáépítésért, addig az amerikai befolyás alatt álló részen mindent megtesznek az újjáépítés megállítására. Ebben az új propagandában hallgatólag benne van a népi demokráciák sikerének elismorése.

- Más a kép nyugaton. A francia bányászsztrájk és azoknak a sztrájkoknak a sorozata, amelyekben Nyugat-Európa munkásai - köztük, mint a mult héten láttuk, tízmillió nyugatnémetországi dolgozó - vívnak, védokozás az amerikai gyarmatosítással szemben.

/Folyt.köv./

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás. 1948. november 27.

14 óra 55 perc

/Rákosi beszéde, 1. folyt/ Kö/Gy/Go Gá

A francia bányászok hősi harca, amely immár nyolcadik hete változatlan erővel tart, nemcsak azt mutatja, hogy a francia dolgozók életszínvonaluk megvédéséért küzdenek. Az a szimpátia, amelylyel az egész francia dolgozó nép mögéjük áll, mutatja, az amerikai zsoldban álló francia reakciósok népszerűtlenségét is.

- A Marshall-tervet egyre kritikusabban és kelleltenül nézik azok is, akik kezdetben nagyon el voltak tőle ragadtatva. Egyre-másra kiderül, hogy lényege az amerikai gazdasági és politikai terjeszkedés elősegítése. Ennek megfelelően a tervnek egyik fő gondja, hogy ne engedje talpraállni a segélyezett országokat, főleg azokat az iparokat, amelyek Amerika versenytársaiivá lehetnek.

- Mi magyarok saját tapasztalatunkból tudjuk, hogyan és mennyit törődik az amerikai imperializmus az újjáépítéssel. Nemrég a MAORT-szabotázsral kapcsolatban megállapíthattuk, hogy amennyiben az amerikaiak befolytak a magyar gazdasági életbe, úgy ez a befolyás gazdaságunk lerontását, elszegényítését, a magyar nép életszínvonalának esőkkentését tüzte ki célul. Ugyanezt tapasztalhatjuk elharcolt javainkkal is. E javak már négy-öt éve rezsdósdnak szinte az amerikai zónában, lassanként ócskavassá változnak, de az amerikai imperialisták szívesen elvonják őket a magyar újjáépítés elől.

- A Marshall-terv nem Európát építi újjá, hanem az amerikai kizsákmányoló tőkét akarja erősíteni, erre törekszik Magyarországon, ezt teszi Franciaországban és egyébütt is.

- Az amerikai imperialisták kezdik felismerni, hogy egy népet, mint a francia, nem lehet ilyen harcra Kommunista Pártja és munkásosztálya van, nem könnyű egy harmadik, Szovjetunió-ellenes világháboru előjaira felhasználni. Az amerikai bankárok és trösztvezérek reménye, amelyet de Gaulle-ék Franciaországba vetettek, kezd halványodni, és e helyett egyre inkább rátértek arra, hogy Nyugat-Németország talpraállításával a fasiszta és újfasiszta nyugatnémet népet használják fel imperialista előjaikra.

- Ezt viszont a franciák elléhnék, akik még nem felejtették el, hogy 10-15 évvel ezelőtt Hitlert is hasonló jókarral támogatták az angol és amerikai imperialisták és utána a megerősödött fasiszta Németország Franciaországra támadt. Jellemző, hogy még de Gaulle is, ez a tipikusan amerikai zsoldban álló neofasiszta kalandor, kénytelen volt legalább szavakban állást foglalni az újfasiszta Németország megszervezése ellen./Folyt.köv./

S.

/Rákosi Máttyás beszéde, 2. folyt./ Ko GÁ

- Az Olasz Kommunista Párt és az olasz szervezeti munkásság befolyása is újra gyorsan emelkedik. Az áprilisi választásokat jelentékenyen befolyásolták azok az amerikai ígéretok, amelyeknek betartására természetesen a választások után senki sem gondolt. Ehelyett a munkanélküliség gyors növekedése, pénzüromlás, a dolgozók életszínvonalának esőkkonése következett be. Az elkészített olasz dolgozó nép ezért most egyre szorosabban sorakozik fel a Kommunista Párt mögé.

- A gyarmati országok felszabadító harca nagy lendülettel folyik tovább és olyan óriási birodalomban, mint Kína, döntő szakaszába lépett. A kínai nép-felszabadító hadsereg a Kommunista Párt vezetése alatt minden fronton fölénybe jutott és az amerikai imperialisták riadtan látják, hogy szoldosuk, Csangkajcsok és a korrupt, népellenes kínai uralkodóosztály alatt végzetesen megingott a talaj. Nem kell magyaráznom az olvtársaknak, hogy világviszonylatban is mi jelent az, ha egy birodalom, amelynek területa és lakossága nagyobb, mint Európáé, az amerikai imperialisták gyarmatból önálló, szabad népi demokráciává fejlődik. Az ázsiai gyarmatokon és főlgyarmatokon is szinte kivétel nélkül fegyveres felszabadító háború folyik, a helyi reakciós-burzsoázia és az őket támogató amerikai imperialista erőktől szemből.

- És éppaz utolsó hetekben voltunk tanui annak, hogy a görög szabadságharcosok, elliknek megsemmisítését annyiszor hirdette a görög fasista kormány, az angolzász hirverés, újult erővel támadásba mentek át és a támadásoknak eredményeképp rocsog-ropog az egész görög reakció építménye.

- Az amerikai elnökválasztás azt mutatja, hogy Amerikában magában is milyen komoly az ellenállás az új háborúra uszító bankárok, imperialista trösztvezérekkel szemben. A választást a szakszervezeti munkások döntötték el. A választásokon nagy szerepet játszott az a szakszervezet- és kommunistaellenes törvény, amelyet a Köztársasági Párt reakciós szonátusai és parlamenti többsége hozott létre. E törvény megszüntette az amerikai szakszervezeti tömögöket a Köztársasági Párt ellen és buktatta meg minden imperialista jövőndülés ellenőre Doweyt.

- Az amerikai munkásmozgalomban az utolsó másfél évtizedben igen komoly változások álltak be. A szakszervezeti munkások száma az idő alatt három és félmillióról 17 millióra növekedett és bár a szakszervezetek vezetőinek többsége megalkuvó vagy megvásárolható és bár az amerikai munkásmozgalom még nem termette ki a maga hatalmas osztályharcos tömögpartját, a fejlődés Amerikában is a tőke és a munka közötti harc kiéleződéséhez vezet, mint ahogy az Európában és egyebütt történt. Az elnökválasztás óta az amerikai munkásmozgalomban újabb fellendülés tapasztalható. /folyt.köv./ K

/Rákosi Máttyás beszéde....3.folyt./ KÖ/Gy/Lt GÁ

- Hiba volna ugyanakkor szem elől tévesztetni, hogy a választásokon győztes Demokrata Párt is imperialista és azokat a radikális, nem egyszer tőkésellenes kijelentéseket, amelyeket Truman korteshadjárata folyamán használt, most újraválasztása után nem fogja betartani.

- Bannunkat az amerikai választások azért érdekeltek, mert tavaly augusztusban a mi országgyűlési választásunkkal kapcsolatban a hírhedt "Amerika hangja", az egész amerikai sajtó hetekig kritizált minket és példának Amerika demokratikus választásait állította oda. Hát most módunkban volt ezt a demokratikus amerikai választást közölsőbből szemügyre vonni. Ezt a választást mindenekelőtt az jellemezte, hogy a választók fele, körülbelül 46-47 millió ember egyáltalán nem is szavazott, illetőleg nem szavazhatott. Egy tekintélyes amerikai folyóirat már a választások előtt megállapította, hogy 16 millió embert különböző indokokkal elűntek választójogától, 24 millió pedig azért nem szavaz, mert indifferens, vagy kénytelennek noki szavazni. Kényelmentlenség alatt azt is kell érteni, hogy például a négeroknak, amonnyiben nincsenek a szavazatuktól megfosztottak között, nem tanácsos a választási helyiségekben mutatkozniok. Ez vonatkozott a Wallace Haladó Pártjának sok szavazójára is, akiket - mint a párt elpanaszolja - százféle módon zaklattak és ütöttek el a szavazás lehatóságától.

- A közép-európai demokrácia komoly megerősödését jelenti a csehszlovákiai magyarok megváltozott kezelése is. Mi örömmel üdvözöljük a csehszlovák népi demokráciának és benne a Csehszlovák Kommunista Pártnak azt az elhatározását, hogy változtat a szlovákiai magyarság odđigi kezelésén és a jövőben olyan bánásmódban részesíti őket, amilyen egy demokratikus országban nemzeti kisebbségnek kijár. Mi nem kételkedtünk abban, hogy a csehszlovák reakció voroségével változni fog a szlovákiai magyarság sorsa is. Mi, magyar kommunisták, a mi sovinsztáink uszításai ellenőre nem engedjük ezt a kérdést elmérgesedni és nem engedjük, hogy megerősözzön a két egymásra utalt népi demokrácia létkörét.

Ni/Go/Vm/Lt - Ezt is megértjük, hogy amíg Magyarországon nem dönt el a demokrácia és a reakció harca, az a körülmény, kihatott a csehszlovák demokrácia politikájára. Most, hogy a demokrácia győzött nálunk, reméljük, hogy gyorsan és a még itt-ott tapasztalható reakciós megerősödések ellenőre helyreáll az egészséges jóviszony és utána a magyar és csehszlovák népi demokrácia ugyanolyan kölcsönös baráti és sorólynyújtási szorozódásra léphet, mint ami a többi népi demokráciákkal összeköti.

- Szólni akarok a Jugoszláviához való viszonyunkról is. Ez a viszony abban a mértékben romlik, ahogy a Jugoszláv Kommunista Párt vezetői nyíltan átállnak a trockista provokátorok és az imperializmus ügynökei közé. /Folyt.köv./ S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás.

1948. november 27.

15 óra 20 perc

Rákosi Mátvás beszéde... IV. folyt. N1/Go/Hb 20 G4 Bn

- A budapesti jugoszláv követség vezetői, - miután szembefordultak Titóval, - közölték velünk, hogy ezt az utasítást kapták Belgrádból, hogy minden erővel igyekezzenek szakadást előidézni a magyar munkásmozgalomban, szervezzenek frakciókat, igyekezzenek megtörni a magyar munkásmozgalom egységét. Azt hiszem elvtársak, nincsen az a fasiszta, aki a jugoszláv vezetőknek ezt a magyar demokrácia ellen irányuló aljas mesterkedését örömmel alá ne írná. A magyar dolgozók, akik néhány hónappal ezelőtt boldog lelkesedéssel valóstították meg az egységes munkáspártot, ebből az aljas aknamunkából láthatják legjobban azt a szellemet, amely Titókat eltölti.

- A legutolsó időben széleskörű szervezett magyarellenes uszítás folyik szerte Jugoszláviában. Az ilyen magyarellenes uszítással akarják Titókat elterelni a jugoszláv nép figyelmét saját árulásukról, tehetetlenségükről, tudatlanságukról, kalandorságukról és a velük járó egyre súlyosbodó gazdasági bajokról. Mi nem fogunk hasonlóval válaszolni, a mi népünk érzelmeit a belgrádi munkásárulók aljassága nem fogja megváltoztatni. A jugoszláv dolgozó nép felé a magyardolgozó nép változatlan rokonszenvvel tekint.

- A Jugoszláv Kommunista Párt vezetői saját népük megtévesztésére időnként közleményeket adnak le, amelyek szerint a mostani Jugoszláviába, mint valami paradicsomba, menekülésszerűen özönlenek a szomszéd népi demokráciák alattvalói. Mi felfigyeltünk a közlésekre és meglepetéssel tapasztaltuk, hogy a fasiszták és burzsoáknak az útja, amely nyugat felé eddig Ausztrián keresztül vitt, most Jugoszlávia felé kanyarodott, ahol tért karokkal fogadják a magyar demokrácia minden ellenségét.

A nemzetközi viszonyok áttekintésénél még egyszer leszögezzük, hogy a demokráciák erői az utolsó fázisban lévő folyamán gyorsan fejlődtek és nőttek. Ugyanakkor azonban hába volna szem elől téveszteni azt a körülményt, hogy a növekvés már magában véve megállította vagy kivédte volna az amerikai imperialistáknak a harmadik világháború kirobbantására irányuló törekvéseit. Az amerikai Egyesült Államok jövőre kiadásainak majdnem 40 százalékát hadfelszerelésre költik, 17 milliárd dollárt költenek a háború előkészítésére. Elképzelhetjük, hogy mennyit nyernek ezen a 17 milliárdon a hadianyaggyárosok. És azt is tudjuk, hogy minél többet keresnek, annál inkább megjön az étvágyuk. Már Marx rámutatott arra, hogy nincs az a bűn, amit a kapitalista megfélemlítő profitért el ne követne. Az amerikai municiószállítók és bombagyárosok mindent megtesznek az új világháború kirobbantására, mert ebből még nagyobb aranyesőt remélnek, mint ami hullott rájuk az első világháborúban.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás.

1948. november 27.

15 óra 30 perc

/Rákosi beszéde, 5. folytatás / K6/Gy/Go G4

Ezért utasítanak el minden békés meggyezést, ezért félnek minden békés együttműködéstől, ezért szónak minden négalmat a Szovjetunióra és a népi demokráciákra és ezért üldözik otthon kériálhatatlanul a béke és a haladás híveit.

- A demokrácia erők ma világszerte olyan hatalmasak, hogy nincs az az amerikai imperializmus, amely megtörheti őket. De ez magában véve egy harmadik világháború veszélyét még nem szünteti meg. Arra, hogy a nyugati imperialisták új háborút kirobbantó politikájának gátat vessünk, még szorosabbnak kell fogni a proletár nemzetköziséget, a progresszív demokrácia erőit. Itthon pedig az eddiginél keményebben kell lesújtani azokra, akik az imperialisták kezébe jűtszanak, akik demokráciánkat gyengítik és akik minden reményüket egy harmadik háború vértengerébe, pusztításáiba és szenvedéseibe vetik. A magyar dolgozó népnek, a magyar nőknek, a magyar ifjúságnak elég volt egy emberöltőn belül két szörnyű katasztrófa.

N1/Go/Go - Attérek most a magyar helyzetre. Ugy gazdasági, mint politikai téren egységes fejlődésről számolhatok itt be.

- Gazdasági téren a tervezett szocialista építkezés sikere a jellemző. Az eddigi eredmények alapján meg lehet állapítani, hogy a hároméves tervet két év öt hónap alatt, azaz a jövő év december végére be tudjuk fejezni. Egy sor fontos iparágban már rosszabb tartunk, mint amit a hároméves terv előírt. A bányászat és a kohászat az 1949/50-re előirányzott havi átlagnak már 102 százalékkal adja és októberben 37 százalékkal volt magasabb, mint az utolsó békévében. A vas-, fém- és gépipar, a villamosenergiatermelés, az építőanyag és üvegipartermelés szintén túlhaladták októberben a harmadik tervév havi előirányzatát. A vas-, fém- és gépipar már 82 százalékkal többet termel, mint 1938 októberében, a vegyipar 23 százalékkal, a textilipar 10 százalékkal.

- Nem kevésbé fontos eredmény, hogy államosított üzemek és vállalatok a kezdeti nehézségek és átszervezés után megszűntek veszteségesek lenni és egyre több hasznot hoztak az államnak. Most már ott tartunk, hogy az államosított ipar havi 60 millió forinttal járul államháztartásunkhoz. És ez az összeg hónapról-hónapra emelkedik. A jövő évi költségvetésben a magyar népi demokrácia jövedelmei között az egyik legnagyobb tétel az államosított üzemek haszna lesz.

- Az idei őszi cukorfogyasztás azt mutatja, hogy népünk havonta 50 százalékkal több cukrot fogyaszt, mint a 10 utolsó békésvégző átlagában. Bizonyos fokig gazdasági megújulásunk mutatja az is, hogy a cigarettafogyasztás két és félszer akkora, mint 1938-ban volt. /Folyt.köv./

K

/Rákosi Máttyás beszéde, 6. folyt./ NI/Go/Ko GÁ

- Iparunk fejlődésének legfontosabb eredménye azonban a reálbérek emelkedése. Legkülönbözőbb oldalról megcélzott számítások mind azt mutatják, hogy a reálbér az év októberében 15-25 százalékkal magasabb, mint az utolsó békeévben. Tudvalevően mi a harmadik törvény végén az ipari munkásság bérét a békeelőzlel 8 százalékkal magasabbra akartuk emelni. Ezt a törvényt már túlteljesítettük, a munkások bére ma már jóval magasabb, mint amennyire 1950 augusztusára terveztük.

- Ez a körülmény örvendős. Mi megfeszítettük minden erőnket, hogy az életszínvonalat emeljük és ezzel bizonyos fokig kárpótoljuk a munkásosztályt azokért a nagy áldozatokért, amelyeket az újjáépítés első hónapjaiban vagy az infláció szörnyű idején hozott. Ugyanakkor azonban rá kell mutatni arra, hogy ha lényegesen többet költünk - és most lényegesen többet költünk munkabérekre, mint amennyit a törvény előírányoz - akkor ennek az a következménye, hogy termelésünk nagyobb részét éljük fel és kisebb része jut a befektetésekre, jövőnk kiépítésére. És valóban már hallottunk jóindulatú figyelmeztetéseket, amelyek rámutatnak, hogy a munkabérek és az életszínvonal ilyen kiugrása a törvből annyit jelent, hogy megosszúk, feléljük a jövőnköt.

- Azt csak helyesolni lehet, hogy a munkásság annyi szorvadás, nélkülözés után lakják jól, ruházkodják fel újra. De azt hiszem itt az ideje, hogy ezen a téren is körülnézzünk a háznak táján és felhívjuk az ipari munkásság figyelmét arra, hogy az életszínvonal ilyen gyorsütemű emelkedését nem folytathatjuk, különben ez előbb-utóbb a visszajára fordulhat és nagy károkat okozhat. Hogy a jót egyébként milyen könnyű megszokni, arra jellemző, hogy a demokrácia nem pénzben nyújtott szolgáltatásait, amilyen a fizetett szabadság, nyaraltatás, stb. sokan már számba sem akarják vonni az életszínvonal megállapításánál.

- Ugyanakkor, amikor az élmunkásmozgalom, a munkaverseny, a brigádok, valamint a termelés átszervezése és racionalizálása egyre új és jó eredményeket adnak, helyenként megfigyelhető a munkafegyelmeglazulása is. Az államosított gyárakban a kellemtelen, de szükséges feladatokat, amilyen a munkafegyelmegmozdító, senki sem vállalja szívesen. Azt tapasztaljuk, hogy a gyári négyesegok, azaz a gyár igazgatója, a párttitkár, az üzemi bizottság elnöke és a főbizalmi közös munkája lassanként odavezet, hogy eltűnik az igazgató egyéni felelőssége. Elősegíti az egyéni felelősség csökkentését az, hogy olyan kérdésekben, ahol az igazgatónak kollono dönténi egyre inkább az iparigazgatósághoz fordulnak; az a kérdést és a felelősséget tovább adja a minisztérium felé és a többi.

/folyt.köv./

K

/Rákosi beszéde, 7. folyt./ NI/Go/Co GÁ

- Egyre gyakrabban hallunk panaszt arról, hogy a gyárakban a kellemtelen feladatnak nem akad gazdája. Egy- másnak adják tovább az ilyen feladatot, mint a labdát és természetesen ennek a munkafegyelmeg és a termelés issza meg a levét.

- Ilyen kellemtelen feladat többek között a normák lazításával szemben való fellépés. A kevésbé öntudatos vagy kevésbé szakdolgozó munkások részéről állandó a nyomás, a normák lazítására vagy a nagyobb teljesítéshnyel járó normák ellen. Ezzel a nyomással szembeállni nem mindig népszerű dolog. És az igazgató, aki nem száll vele szembe, hanem a dolog könnyebbik végét fogja és enged a nyomásnak, az természetesen ezzel kért okoz a magyar demokrácia gazdasági életének.

- Itt emlékeztetnem az elvtársakat arra, hogy az év januárjában és februárjában, amikor a kollektív szerződéssel kapcsolatban a réginél pontosabb normát vezettünk be, magam magyaráztam a nagy gyárak és üzemek gyűlésein a munkásoknak, hogy a normák helyesek. Azóta behizonyult, hogy ezeket a normákat jó átlagmunkás 150-150 és még több százalékkal tudta teljesíteni. Meg kell érteni, hogy a normák, még a legpontosabban megállapítottak is a fejlődéssel változnak. Minden újítással, minden új gép beállításával, vagy új gyártási rendszer kidolgozásával együtt fejlődik a norma is.

- Sztálin elvtárs 1935-ben a sztachanovisták, az orosz élmunkások értékelésén nemcsak arra mutatott rá, hogy a szocializmus csak a munka magas, a kapitalizmusnál magasabb termelékenységének alapján győzhet, "de aláhuzta, hogy a sztachanovmozgalom jelentősége abban áll, hogy a mozgalom a technika régi normáit, mint elégtelenséget megdönti. Sztálin az orosz élmunkások jelentőségét abban is látta, hogy merészen törnek előre megdöntve az elővált technikai normákat és új magasabbfokú normát állítanak a helyükre".

- A mi gazdasági életünk, ismétlem, egészséges és jól fejlődik. Az államháztartás rendben van és minden hónap felesleggel záródik. De ugyanakkor rá kell mutatni arra, hogy szaporodnak a demokrácia gazdasági feladatai is. Most térünk rá a hadsereg feltétel nélkül szükséges újjászervezésére és mindenki tudja, hogy ez nagy anyagi eszközöket kíván. A mi államháztartásunk, amelynek tervezete most készült el, jövőre is aktív lesz, egy kis felesleggel zárul. De hozzátéve, hogy ezt az eredményt már csak úgy tudjuk elérni, hogy minden erőnket megfeszítjük, minden vonalon ránkunk a kemény takarékoságra, fogunkhoz verjük a garast és nem engedünk a téren semmiféle lazulást. /Folyt.köv./

S.

B 25. kiadás. 1948. november 27. 16 óra — perc

/Rákosi beszéde, 8. folytatás/Ni/Go/Go GA

- A legnagyobb takarékosgra és gazdaságossgra kötelez bennünket az ötéves terv is, amelynek részletein most dolgozunk. Az ötéves terv hazánk ipari, mezőgazdasági termelését, kulturális berendezéseit és népünk életszinonáját hatalmas lépéssel emelja előrevinni és előre is viszi, ha megtanulunk takarékosabban, jobb beosztással gazdálkodni.

- Meg kell emlékezni arról is, hogy az új zomok államosításával kapcsolatban gyorsan nő az állami bürokrácia, amely ha túlteng, legjobban terveinket is zátonyra futtatja.

- Gazdasági életünk gyenge oldala még a kereskedelem, a bel- és külkereskedelem egyformán. Legközelebbi gazdasági feladataink közé tartozik a bel- és külkereskedelem megerősítése, a szocialista építésnek teljes érvényesülése gazdasági életünknek ezén a szakaszán is. Külkereskedelmi feladataink között kettő a fontos. Az egyik a kivitel fokozása. Tudvalevő, hogy mezőgazdasági kivitelünk messze elmaradt a terv mögött. A másik feladat a népi demokráciákkal az eddiginél fokozottabb gazdasági forgalom kiépítése. A nemrég megkötött és szüntelenre rendezendő szovjet-magyar gazdasági szerződés, amely gazdaságunk nyugodt fejlődését biztosítja, mutatja, hogy a téren milyen nagyok a lehetőségek.

- Ami a mezőgazdaságot illeti, az ideiglenes lehetévé tette, hogy a háborús gazdálkodást a minimumra csökkentjük és december 1-től kezdve Magyarországon csak a kenyér és a zsírjegy marad meg.

- A terméseredmények azt mutatják, hogy a buza kivételével az összes egyéb termények hozama az idén már meghaladta a háború előtti lo év átlagát.

- Az iparral párhuzamosan talpra állt a magyar mezőgazdaság is. A magyar dolgozó parasztság egyre inkább megérti a demokrácia politikáját. Megérti, hogy ez a politika az egész dolgozó nép, tehát a parasztság felemelkedését is szolgálja és ennek megfelelően támogatja a demokráciát.

- Összefoglalva, gazdasági életünkre a szocialista építkezés és a tervezett gazdálkodás sikere nyomja rá bélyegét. Ezek a sikerek szervezett összefügésben és kölcsönhatásban állnak a magyar demokrácia megerősödésével.

- Demokráciánk megerősödését meggyorsította a munkásegység megvalósulása, a Magyar Dolgozók Pártjának létrejötte. Ez erősítette hatását a kormányzatban, ahol most már sokkal nagyobb az ingadozás és a szűrlődés, sokkal simábban és következetesebben folyik az építés. Erősödik hadseregünk demokratizálása és fejlődése. /Folyt. köv./

S.

B 26. kiadás 1948 november 27. 16 óra 05 perc

/Rákosi Máttyás beszéde, 9. folyt./ Ni/Go/Ko GA

- Demokráciánk megerősödésének egyik jele az iskolák államosítása és az a kudarc, amely ezzel kapcsolatban a katolikus egyház mögé megbújt reakciót érte. Demokráciánkat erősíti a két nagy parasztszervezetnek, a FÉKOSZ-nak és az UFOSZ-nak egyesülése is. Ez az egyesülés végre a falun is egységes oszlopba fogja a reakcióval szemben a dolgozó parasztságot.

- A demokrácia megerősödésének hatása alatt a koalíciós pártokban egészséges balrafordulás történt. Ugy a Nemzeti Parasztpártból, mint a Függetlön Kisgazdapártból fokozatosan kiszorulnak a demokrácia elleneségek. E koalíciós partnereink most már négy osztandó tapasztalati alapján meggyőződtek róla, hogy amit pártunk ajánl és javasol, az mindig népünk, a sokat szenvedett magyar nép felemelkedésére és erősítésére szolgál. Ebből a felismerésből kifolyólag egyre jobban közelodnek a gyakorlati tennivalók terén pártunkhoz.

- A koalíciós demokratikus pártok egészséges fejlődése megadta a lehetőséget arra, hogy hozzáfogjanak az új Magyar Nemzeti Függetlenségi Front megalkotásához. Nem új tömegszervezet alakításáról van szó hanem az azonos célú demokratikus erők összefogásáról. A Függetlenségi Front programja természetesen sokkal messzebbmenvő lesz, mint az elmúlt négy osztandóval ezelőtt megalkult. Az természetes, hogy ebben az új összefogásban magán a munkásosztály és pártunk vezető szerepe. Ni/Go/Hné GA

- Szólni akarok ezzel kapcsolatban a legnagyobb ellenzéki pátról, a Barankovics pártjáról. Egy évvel ezelőtt még szó lehetett a demokrácia részéről bizonyos várakozásról, amelylyel ennek a pártnak működése elé tekintett. Ma azonban meg lehet állapítani, hogy Barankovicsék pártja nem tudott az egészséges, tárgyalagos és ezért az ellenzéki körökben is pozitív működés terére lépni. Ez a párt vak és süket a demokrácia minden vívmányával szemben. Sajtója, politikai megnyilvánulása minden ízében a demokrácia tagadása. Újjáépítésünkhöz, felemelkedésünkhöz a kis ujjukat meg nem mozdították. Egyetlen használható javaslat részükről nem hangzott el. Politikai életünkhöz csak negatív, káros, a csüggedést, a tennéketlen kritikát terjesztő szervezők. A választások óta eltelt idő azt mutatja, hogy ez a párt a fasiszmus legális buvóhelye, csak nyög és feleslegesen kóbor a demokráciában.

- A demokrácia politikai és gazdasági megerősödésének eredményeképpen megváltozott az állam szerepe is. A népi demokrácia államának minden tevékenységét a dolgozó nép, a munkások, a parasztek, a haladé értelmiség érdekei vezérlik. Feladatát abban látja, hogy megakadályozza, a régi kizsákmányolásnak, a régi kizsákmányoló rendszernek a visszatértét és minden erejével elősegítse a dolgozó nép politikai és gazdasági fejlődését. /Folyt. köv./

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

24 kiadás

1948. november 27.

16 óra 10 perc

Rákosi beszéd... I. folyt. Ni/Go/Hb 20 Gá

- Rátérnek most a szocializmus építésére a falun, pontosabban azoknak a feltételeknek megteremtésére, amelyek lehetővé teszik, hogy a falun is irányt vegyünk a szocializmus építésére.

- A mi mezőgazdasági termelésünk alaprozott paraszti birtokon alapul. Ez a termelési mód elég volt arra, hogy mezőgazdaságunk a demokrácia segítségével négy év alatt lényegében elérje a békebeli színvonalat. Míhdyárt hozzá kell tennem, hogy ez a színvonal messze elmaradt a fejlettebb mezőgazdasági államok és még inkább a Szovjetunió színvonala mögött. Itt sem a városi munkások, sem a falu dolgozó parasztságának békebeli színvonalát nem tartjuk valami példásnak. Ellenkezőleg, túrheterotlenül alacsonyakat tartjuk. De ha nem tudunk gyorsan változtatni mezőgazdasági termelésünkön, nemcsak meg fog állni életszínvonalunk emelkedése, hanem veszélyeztetjük népi demokráciánk eddigi összes eredményeit.

Hiába építjük a szocializmust a városban, ha a faluban továbbra is a kapitalizmus és visszahuz bennünket, meggátolja a város és a falu elemelkedését egyaránt. Ha fel akarjuk emelni mezőgazdaságunk színvonalát és vele együtt a dolgozó parasztság életszínvonalát, ehhez ugyan úgy, mint az iparban, a nagyüzemi termelési eszközök, modern gépek, traktorok, talajegművelőgépek, műtrágya, nemcsinált vetőmag, kémiai védegszerek, stb. bővebb alkalmazása szükséges. Csak a nagyüzemi termelés adhat a falunak anyagi jólétet és kulturát, villanyt, vízvezetékot, mozi, könyvtárat, jó iskola-átvitelt emberi életet és mindazt a szabad fejlődési lehetőséget, amelytől a dolgozó paraszt és gyermeke még lényegében el van zárva. Mindenki tudja, hogy mindezt a néhány holdas szétszórt paraszti parcellákon nem lehet megteremteni. Mi az állami mezőgazdasági gépezetnek felállításával adjuk a parasztság rendelkezésére adni a modern gépeket.

Az eddigi tapasztalatok alapján is világos, hogy a modern gépek használatát az apró egy-két-három holdas földdarabok rendkívül megnehezítik. Kiderült, hogy mezőgazdasági gépezetünk traktorai minden föld felszántásánál egy kilométernyi utat tettek meg üresen, amikor az egyik parcellától a másikba mentek. Több hónapos szervezési munka eredményeként a traktorok azt az üres járását sikerült holdanként 600 méterrel leszo-ritani, de a parcellák aprósága így is erősen lecsökkenti a gép-használat lehetőségét. A termelés emiatt drága és nem versenyképes. Ez odavezet, hogy Magyarországon például a disznósír háromszor olyan drága, mint a világpiacra és hogy a Svájcba importált francia bor literje feleannyiba kerül, mint Budapesten a magyar boré.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. B. kiadás.

1948. november 27.

16 óra 15 perc

/Rákosi beszéd, II. folyt./ Na/Hm/Go Gá

A majdnem kétfélmillió apró birtok, melynek jórésze gyakran fél és negyedholdas darabkákból áll, rendkívül megnehezíti nemcsak az olcsó, de a tervezhető termelést is. Cukorrépa-termelőink például előgedetlenek voltak, mert a cukrot az állam 4 forint 80 fillérrért szánta el nekik. Ezek a répa-termelők nem tudják, hogy a világpiacra a cukor ára a 4 forint 80-nak pontosan egyharmada.

- Hogy milyen bajokra vezet a szervezetlenség, azt ma már épen a legjobb földművesek kezdik tapasztalni. Már az ősszel sok volt a panasz, hogy a paradicsom-termelők egyrésze kért szövetkezett, mert annyit termeltek, hogy nem tudták értékesíteni, vagy csak vesztéssel tudtak tudni rajta. Ugyanez ismétlődik meg most a káposztával.

- A földművelésben nálunk mindaddig van egy jó adag bizonytalansági tényező: az időjárás. Ezt a bizonytalansági tényezőt fokozza mezőgazdaságunk szervezetlen és tervezetlen termelése, mint azt a paradicsom vagy a káposzta példája mutatja. Erzi ezt a dolgozó parasztság is és a maga számára keresi a kiutat a helyzetből.

- A kiút a föld közös, társas megművelése, melyhez a szövetkezés is tartozik. A szövetkezés ma a falu központi kérdése. A dolgozó parasztság egyre jobban megérti a szövetkezés szükségességét. A kulákság ugyancsak megérti, hogy a szövetkezés, a föld közös megművelése a dolgozó parasztság életszínvonalát és ezzel egész demokráciánkat emeli. Ezért tajtékozva fordul ellene. Hazánkban most több, mint 300 földműves termelő szövetkezet működik. Jelentősen részük azoknak a birtokosoknak a szövetkezői, akik most vették át a kulákok eddig birtokában lévő földjeit. Rizstermelésünk majdnem kizárólag szövetkezeti és hozzátartozó, sajnos jórésztben, alszövetkezeti körökben van. Emellett azonban nincs olyan község az országban, ahol ne terveznének szövetkezetet. Helyenként egész eszmét. A szövetkezet kérdése ma ott forr a faluban. Nekünk magyar Kommunizmusnak, az MDP-nek az a feladata, hogy ebben az egész-ségben erjedésben, mely a jövő fejlődés jele, segítsünk rendet ösi-nálni, segítsük a dolgozó parasztságot a helyes útra. Ezért partunk a földművelésügyi kormányzatnak azt javasolta, hogy mindenekelőtt nézzük át és segítsük talpraállítani a már meglévő igazi dolgozó parasztságból alakult termelő szövetkezetet és igyekezzünk ezeknek a szövetkezeteknek egészséges tapasztalatait az egész dolgozó pa-rasztság elé terjeszteni.

- Véleményünk szerint nem szabad az új szövetke-zeteket elcsúsztatni, megfelelő előkészület, megfelelő vezetők és ká-derek nélkül létrehozni./Folyt.köv./

K

S.

B 29. kiadás

/Rákosi Mátyás beszéde, 12. folytatás./ Ni/Go/Hnó GÁ

Ha megengedjük, vagy tétlenül nézzük, hogy megfellelő előfeltételek nélkül száz, sőt ezerszámra jönnek létre szövetkezetek, akkor előrelátnunk kell, hogy ezeknek a szövetkezeteknek a zöme a rossz vezetés, a rossz előkészítés miatt fel fog bomlani, tönkro fog menni és ezzel a szövetkezés eszméjét rossz hírbe hozza. Rendkívül vigyázni kell arra, hogy a szövetkezés önkéntes legyen, nyomás vagy erőltetés csak kárt okoz. Az is valószínű, hogy a demokrácia ellenségei, ahol tudják, szándékosan tönkreteszik a szövetkezeteket, hogy ezzel is ártsanak fejlődésünknek. Másutt egészen apró kis szövetkezeteket ajánlanak, amely eleve kizárja a nagytüzési termelés előnyeit.

A magyar termelő szövetkezetek egyik-másikának már két-három éves multra tekinthet vissza. Én bekértem a sarkadi termelőszövetkezet adatait. Előrebocsátom, hogy ez a szövetkezet még távolról sem mintaszorú, mégis az összes termelési ágakban messze túlhaladja Sarkad község nemszövetkezetben dolgozó birtokosainak eredményét. 1947-ben a szövetkezet holdanként 13,8 métermáza búzát termelt. Ugyanakkor a községi átlag az egyéni termelésben csak 6 métermáza volt. Cukorrépat a szövetkezet 1947-ben holdanként 143 métermázst termelt. A falu egyéni termelése ugyanakkor 60 métermáza volt. Az idén is körülbelül hasonlóak az eredmények. Meg vagyok róla győződve, hogyha nyilvánosságra hoznánk a többi jól dolgozó termelőszövetkezetek eredményeit, nagyban és egészben hasonló képet kapnánk.

Ismétlem, a szövetkezés terén a döntő kérdés most már működő, valóban dolgozó parasztokból álló termelőszövetkezetek erősítése, talpraállítása és eredményeinek ismertetése. A földműves nép elsősorban a közvetlen tapasztalat alapján akar meggyőződni annak helyességéről, amit hirdetünk. Sikereink alapja a dolgozó parasztság között éppen abban állott, hogy a falu népe saját tapasztalata után tudott meggyőződni munkánk helyességéről. Ez a politika fog most is eredményre vezetni, a föld közös megművelése, a társas földművelés kérdésében. Ha a dolgozó parasztság a már létező szövetkezetek példájából maga győződik meg annak a termelési formának a fölényéről és hasznosságáról, akkor önként rá fog lépni a termelésnek erre az útjára.

Gondoskodni kell arról, hogy politikailag is megvédjük a szövetkezeteket a falu kizsákmányoló eleminek, a kulákoknak, a spekulánsoknak, a demokrácia ellenségeinek áskálódásával és támadásával szemben.

Ezzel kapcsolatban meg kell változtatni azt a módot, ahogy pártunk eddig a szovjet kolhozok kérdését kezelte. Ebben a tekintetben négy esztendő óta szakadatlanul védőbeszédet, defenzívában voltunk. /Folyt.köv./

S.

B 30 kiadás

1948. november 27. 16 óra 25 perc

A demokráciáért a békéért a nők jogaiért küzd a Nemzetközi Nőszövetség
A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség sajtófogadása

MÉ/Gy/KF Kő Szombaton délelőtt a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség kongresszusa alkalmából az MMSZ sajtófogadást rendezett a parlamentben. A fogadáson megjelent Eugénie Cotton, a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség elnöke, Zinaida Gurina, a Nemzetközi Nőszövetség titkárságának szovjet tagja, Lu-Cui kínai delegátus, Eliza Uriz spanyol delegátus Doroty Gottlieb amerikai delegátus, valamint a kongresszusra eddig megérkezett külföldi küldöttségek számos tagja.

Rády Boris, a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség végrehajtóbizottságának tagja üdvözölte a megjelenteket, majd Eugénie Cotton a Nemzetközi Nőszövetség elnöke ismertette a Szövetség tevékenységét és a Kongresszus célkitűzéseit.

Elmondotta, hogy a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség az 1945 novemberében Párisban tartott nemzetközi értekezleten alakult meg azzal a céllal, hogy tömörítse a világ demokratikus gondolkodású asszonyait. A Szövetség küzd a fasiszta háborús uszítók ellen, harcol a demokráciáért, a békéért, az asszonyok jogaiért és a gyermekek helyzetének megjavításáért. A Szövetség alelnökei Mina Popova, a Szovjet Nők Antifasiszta Bizottságának elnöke, Csai-Csang, a kínai nőmozgalom hőselkü harcosa, Gene Weltfish, a newyorki Columbia egyetem tanára és Dolores Ibarruri, a spanyol nép szabadsághőse, aki példát mutatott az egész világ asszonyai számára. A Szövetség igen sok pénzadományt, élelmiszert, ruhanyit gyűjtött össze, hogy segítsen a háború által sújtott gyermekek helyzetén. Prágában nemzetközi bizottságot alakítottak a gyermekek helyzetének megjavítására. Ezzel kapcsolatban kiemelte, milyen nagy eredményeket értek már el Magyarországon ezen a téren. A Szövetség küzd a nők egyenjogúságának kivívásáért. Ebből a célból is nemzetközi bizottságot alakítottak. Ezen a téren is 1945 óta sok haladás történt már számos országban. A gyermekek helyzetének megjavítását az asszonyok egyenjogúságát azonban csak demokratikus rendszerben lehet megvalósítani. Ezért a Szövetség igen nagy fontosságot tulajdonít a fasiszta elleni küzdelemnek. Valamennyi ország tagszervezete erőteljes hadjáratot folytat Franco rendszerre ellen és erkölcsi és anyagi támogatást nyújtottak a börtönben sínylődő spanyol hazafiaknak. A Szövetség tiltakozott az Egyesült Nemzeteknél Franco terrorja ellen.

Ami a görög kérdést illeti, az a tény, hogy az Egyesült Államok nyíltan támogatja a reakciós kormány hadseregét, arra az időre emlékeztet, amikor Hitler és Mussolini nyíltan segítették Francót. /Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

31. kiadás

1948. november 27.

16 óra 30 perc

Rákosi Mátyás beszéde... 13. folyt. Na/Hm/Hb 20 G4

Ennek a magatartásunknak az lett az eredménye, hogy helyettünk magyar reakció, a kulákok, a demokrácia ellenes papok magyarították a parasztnak, hogy mi az a kolhoz. Ők terjesztették a csajka-masét, meg a községi étkeztetést szolgáló vályut és mindazt a régalmat, amivel a tőkés reakció a szovjet kollektív mezőgazdaságot illeti. Itt az ideje, hogy ezen a téren önkéntesen változtassunk és minden rendelkezésünkre álló erővel módot adjunk a magyar parasztságnak arra, hogy megismerkedjék a szovjet kollektív mezőgazdasággal, ismerje meg és tanulja meg, hogy a kolhoz ugyanúgy magasabb műveltségi formát és kultúrát jelent, mint ahogy a szocializált, államosított ipar magasabb termelési forma, mint a kapitalista kizsákmányolás. A világ-ábror nemcsak azt bizonyította be, hogy a szovjet hadsereg jobb, mint a fasiszta hadsereg, hogy a szocialista ipar fölényben van a kapitalista iparal szemben, hanem azt is, hogy a szovjet győzelem a kollektív mezőgazdaság, a kolhozok győzelem is volt a szétszórt egyéni birtokokon alapuló termelésel szemben.

Módot kell adni a magyar dolgozó parasztságnak arra, hogy leírásokból, könyvekből, filmekből megismerje a szovjet kollektív mezőgazdaságot. Módot kell adni arra is, hogy delegációk menjenek a Szovjetunióba és azok a küldöttségek nézzék meg a kolhozok működését és életét. Az MDP a magyar kommunisták szervezetei pedig nyuljanak bátran ehhez a kérdéshez. Ne féljenek a nehézségektől és ne féljenek az ellenséges agitációtól vagy suttogó propagandától.

A dolgozó parasztság az elmúlt négy esztendő alatt megtanulta, hogy amit mi ajánlunk az helyes és javára vált. A magyar dolgozó parasztság bizik bennünk és ez a bizalma ragaszkodással és szeretettel növekszik, amikor saját tapasztalatai győzik meg arról, hogy újra helyeset tanúsítottunk nekik, újra jó irányba vezetjük és megmutattuk nekik a felemelkedésnek és a boldogulásnak az útját, mely a falun csak úgy, mint a városban a szocializációhoz vezet.

Áttérek itt a magyar demokrácia és az egyházak, pontosabban a római katolikus egyházzal való viszonyunkra. Mi minden egyházzal a kölcsönös meggyezést kerestük. Ők tudják, hogy a protestáns egyházakkal megállapodásra is jutottunk. Kölcsönös engedékenység és meggyezés alapján szabályoztuk ezeket az egyházakkal a demokráciához való viszonyt. A Horthy-rendszer minden egyházat igyekezett saját képére és hasonlatosságára formálni, ezért a feladat, az egyházak és a demokrácia viszonyának egészséges rendezése nem könnyű. A református, az ágostai evangélikus és a többi egyházzal mégis létre jött a meggyezés.

Legnagyobb sajnálatunkra ilyen meggyezést a római katolikus egyházzal nem tudtunk eddig létrehozni. Nem azért, mintha a magyar demokrácia erre nem törekedett volna inkább ellenkezőleg. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1948. november 27.

16 óra 35 perc

/Rákosi beszéde, 14. folyt./ Na/Hm/Go G4

A magyar demokráciát most a protestáns egyházi körökből azzal a szemrehányással illetik, hogy túlságosan türelmes volt, túlságosan várakozó és ezt a türelmet, várakozást a demokráciának az egyházban meghuzódó ellenségei gyengeségnek magyarázván, megfélemlően kihasználják.

Meg kell vallani, hogy ebben a szemrehányásban van egy bizonyos mag. Most már katolikus részről is hallunk ilyen hangokat. Az a népmozgalom, mely száz és száz községben, ezer és ezer szervezetben keresztül spontán követeli, hogy az eddigi politikánkon a katolikus egyház reakcióival szemben változtassunk, - olyan figyelmeztetés, melyet meg kell szivlelnünk. Ez a népmozgalom követeli, hogy miután a rábeszélés, a kérés nem használt, változtassuk meg eddigi türelmes politikánkat a katolikus egyház reakcióival szemben, elsősorban Mindszentyvel szemben. Egyben ez azt is mutatja, hogy a vallásos munkások, de még inkább a parasztek, különösen azok a parasztek, akik a demokráciának földjüket és boldogulásukat kockáztatják, kezdnek rájönni arra, hogy vallásosságukat a reakció kizsákmányolja, kihasználja.

A falu dolgozó népe, melynek politikai tudása és érettsége a demokrácia elmúlt négy esztendőjében megnőtt, kezdi meglátni az összefüggést a papi reakció politikai célkitűzései között. Az újgazda kezdi megérteni, hogy a papi reakció demokrácia-ellenes bujtogatása mögött ott leselkedik a mohó vágy, hogy az érsekek és püspökök újra visszaszerezzék maguknak és a nagybirtokosoknak a tiz-és száz ezer holdukat. És mert a régi nagybirtokosvilágot nemcsak az újgazdák, de a dolgozó parasztek sem kívánják vissza, egyre sürgetőbbek követelik tőlünk, hogy fekezzük meg az egyházi köntösben jelentkező reakciót és fasiszmust. Ezt a követelést támogatja a falu dolgozóinak az a felismerése, hogy a papi reakció és a kulákság demokrácia-ellenes fellépései rendszerint egységesen, karöltve jelentkeznek.

Az ipari munkások vallásos része is egyre inkább felismeri, hogy az egész magyar reakció a római katolikus egyházat akarja a demokráciával szemben feltörő kőként felhasználni. Ezek a dolgozó rétegek rájönnek arra, hogy több következetességgel kell a demokráciát szolgálni és gondoskodni kell arról, hogy ne csak a pártban, de otthon a családban is keményen és szilárdan megvesszük a lábát a demokrácia. Egyre több paraszt és egyre több munkás kezdi belátni, hogy csak félmunkát végzett, ha ő maga áll a demokrácia szolgálatában és ugyanakkor tétlenül nézi a felelőtlenséget vagy győrmekét a klerikális reakció vonja befolyása alá. Ha ezen a

téren nem történik gyors változás és nem szűnik meg az a politikai liberalizmus, ha nem lépünk rá a politikai felvilágosító munkára a saját otthonainkban is, akkor a reakciónak ezen a téren sikerül leépíteni azt, amit mi annyi időszakkal a demokrácia erősítésére felépítettünk. /Folyt.köv./ /hogy

- Változtatni kell tehát a magyar demokráciának és benne pártunknak is az eddigi politikán. Továbbra is sögöd-kezet kell nyújtanunk minden olyan kísérletnek, mely ennek a kérdésnek békés, kölcsönös engedékenység és meggyőzés alapján való megoldását célozza, vagy amely módot ad arra, hogy a katolikus egyház demokrati-
kus elmei rábírják a klerust arra, hogy megkeresse és megtalálja a demokráciával együttélés lehetőségét. De annak a túrelmi politiká-
nak, amely elnézőbben kezelte a papi, vagy bibornoki talárban garáz-
dálkodó kémeket, árulókat, valutacsémpészeket, a Habsburgok vissza-
hívóit, fasisztákat, a régi reakciók rendhívóit, - ennek a politi-
kának vége. Es vége annak is, hogy a törvény csak a kis klerikális
bűnösökre ajtó lo, a nagyhoz nem nyul. Ez azt tovább folytatjuk,
márhehetően kárakot okozunk magának a demokráciának.

- A mi demokráciánk minden téren kezd stabi-
lizálódni. Politikai és gazdasági berendezésünket az egész dolgozó
nép állandónak és helyesnek ismeri el. Ezekkel a viszonyokkal össze-
férhetően, hogy a faszizmusnak, a reakciónak egy olyan szorozott
rohamesapára zavarja tovább ujjáépítésünket és stabilizációtunkat,
mint amilyen Mindszenty mögé felsorakozott. A kiméleti idő a reakció
ozon utolsó csapattal szemben lejárt. Az a körülmény, hogy a pro-
tastáns egyházzal meg tudtuk egyezni, csak Mindszentyvel nem, min-
den jóhiszeművel megérteti, hogy itt nem vallásüldözésről van szó,
hanem a demokrácia jogos és elkerülhetetlen önvédelméről és még
jobbán meg fogják érteni és helyesolni fogják megváltozott politi-
kánkat azok a katolikus demokraták, akik - mint mondtam - ezer és
ezer tiltakozó gyűlésen elfogadott határozatban követelik tőlünk,
hogy védjük meg őket végre az egyházi köntösben garázdálkodó reakció-
val szemben. A fejlődés most parancsolóan követeli tőlünk, hogy e
téren is rendet teremtünk és ha ezt a rendet nem tudjuk kölcsönös
meggyőzéssel létrehozni, akkor megteremtjük a nép kívánságára, az
Állam erejével!

- A stabilizáció ma téren is követeli jogait,
- a svébkérdésre gondolok. - Itt az ideje, hogy kimunkáljuk a módját
annak, hogy az itt maradt német anyanyelvűek viszonyait rendezzük
és lehetővé tegyük számukra, hogy beilleszkedjenek demokráciánkba.

- Áttérnek most a legfontosabb kérdésre, pártunk
nak, a Magyar Dolgozók Pártjának helyzetére. Az egyesülés óta több,
mint öt hónap telt el. Ennek az öt hónapnak tapasztalata alapján
meg lehet állapítani, hogy az egyesülés folyamata egészen jó fej-
lődött. Az egyesülés minden vonalon pozitív eredményeket adott. Már-
hehetőenl meg növelte a magyar dolgozók befolyását, meggyorsította
és simábbá tette a fejlődést és a szocializmus építését.
/Folyt.köv./

K

Az egyik legnagyobb eredmény, hogy megszűnt a két párt versengése
és végre nyugodtan körülnézhetünk pártunk házatáján és megállapít-
hatjuk az elkövetett hibákat és hozzáfoghatunk kijavításukhoz. A
legfontosabb ezen a téren pártunk politikai bizottságának szeptem-
ber 2-iki határozata, amely március 1-ig szünetelteti a tagfelvételt
és elrendeli a tagság felülvizsgálatát. A felülvizsgálat célja,
hogy megtisztítsa a Magyar Dolgozók Pártját az olyan elemektől,
amelyeknek hármilyen okból nem lehet helye soraink között. A párt-
tagság a revízió nyomán kezd tudatára ébredni annak, hogy milyen
komoly felelősséggel jár a mi pártunkhoz való tartozás. Előre kell
látni, hogy a revízió nyomán sok tízezer nem közénk való tagot
fogunk eltávolítani. De ugyanakkor előre kell látni, hogy ez a tisztu-
lási folyamat rendkívül meg fogja növelni pártunk összeková-
csoltságát, öntudatát, erkölcsi súlyát. Ezt a súlynövekedést már
előre tudatosítani kell és gondoskodni kell róla, hogy a felülvizs-
gálást végző bizottságok ebben a szemlemben végzők munkájukat.

- Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy
rengeteg közép és alsó szervezetünk vezetőségében rossz volt a szo-
ciális összetétel. Tulsúlyban voltak a nem ipari munkás elemek.
Most természetesen sor került a proletár elemek vezető szerepének
biztosítására. Az oda nem való elemek eltávolításánál gyakran meg-
engedhetetlen liberalizmus és elnézés uralkodik. Párttagjaink szin-
ta naponta közül eseteiket, amelyek azt mutatják, hogy a tagság
felülvizsgálását végző bizottságok nem végzik keményen feladatuk-
kat, hogy nem egyszer inkább védik, mint eltávolítják a közénk nem
való, hozzánk csak érdekből, nem meggyőződésből csatlakozó elemek-
ket. Ez a liberalizmus, amely épen a fővárosban tapasztalható, tür-
hetetlen. Tagfelülvizsgálatot nem rendelhetünk el minden félőben.
Négy év óta most került rá sor először. Minden bizottságtól
meg kell követelni, hogy alapos munkát végezzenek, különben kezd-
hetjük ismét előrel az egészet.

- A tagfelülvizsgálat egyik rendkívül pozitív
eredménye, hogy mindenütt új, használható káderekre bukkannak, akik
eddig megfelelő beosztás nélkül voltak. Különösen sok az ilyen fel-
fedezett épen ott, ahol eddig a legtöbbet panaszkodtak a kádervi-
ányra, parasztek és nők között. Az eddigi tapasztalatok alapján
megállapíthatjuk, hogy különösen két irányban történtek hibák. Ho-
lyonként a revíziós bizottságok kommunista tagjai a volt szociál-
demokrata párttagokat vették kemény nyomás alá. /Folyt.köv./

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35 kiadás 1948. november 27. 16 óra 50 perc

/ A Demokráciáért a békéért a nők jogáért... folyt. /
/ A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség sajtófogadása folyt. /

MÉ/Gy/KF KÜ

A Nemzetközi Nőszövetség szószólója a gyarmati és félgymarmati elnyomásban élő népek szabadságáért emelkedett is.

- A Nemzetközi Nőszövetség fennállása óta egy pillanatra sem szünt meg a békéért harcolni és valamennyi tagszervezetét felszólította, hogy szálljon síkra a béke ügye mellett.

A küszöbön álló kongresszuson, az általános női kérdésekkel, hanem a béke problémájával is foglalkozunk.

Madame Cotton előadása után a fogadás résztvevői kérdéseket intéztek az elnökség tagjaihoz. A kínai delegátus Lu-Cui kérdésre válaszolva hangsúlyozta, hogy Kína kulturális szempontból is két részre oszlik. Kuomintang Kínában a nép kulturális színvonala a lehető legrosszabb. Például egy egyetemi tanár fizetése mindössze 3. cigarettát ér. Ez azért van, mert az állanbevételük 80 százalékát háborús célokra költik. A felszabadított Kínában viszont minden faluban van már iskola és a gazdasági építéssel egyidejűleg here folyik a kulturális felmunkáért is.

Dorothy Gottlieb, az egyik kérdezőnek válaszolva megenlített, hogy az amerikai nők demokratikus mozgalmaik 200.000 tagja van. Ez a mozgalom küzdött Wallace választási hadjáratában.

- A Szövetség harca elsősorban a békéért és a demokráciáért, a faji megkülönböztetés eltörléséért, a jogegyenlőségért és a magas átlak letöréséért folyik.

Madame Cotton egy másik kérdésre válaszolva kijelentette, hogy igen nagyfokú a nő nemzetközi szolidaritása. Szántalan példa közül megenlített, hogy Mongólia asszonyai sok százezer frankot küldtek a spanyol börtönökben szenvedő 20.000 nő megsegítésére is, valamennyi Demokratikus Nőszövetség állandóan komoly adományokkal támogatja a spanyol börtönökben szenvedő nőket. A francia asszonyok vállalták, hogy viselik Vietnami nőküldöttségeinek költségeit és ezzel lehetővé tették, hogy azok is eljöhettek a budapesti kongresszusra. /MTI/

Elkészült a vádirat az országos légoltalmi központ volt nyilas parancsnok ellen

T & Ma/Vn/KF KÜ

A népbiztonság vádiratot adott ki Frűhn Hugo volt ezredes ellen, aki a nyilaspuccs után az országos légoltalmi központ parancsnoka volt. Frűhn 1944 október 15.-én délután a fegyverszünet megkötését erőszakkal igyekezett megakadályozni azért, hogy a rádió a honvédség részére rádiógramot - adatott le, amelyben azzal fenyegette a helyüket elhagyókat, hogy felkoncolják őket. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás

1948 november 27

17 óra - perc

/Rákosi beszéde, 17. folytatás./ Na/Na/SzK/K8/Go/Hné G4

Ez természetesen helytelen. A revízió bizottságoknak a rendes volt szociáldemokrata munkásnál, parasztnál, vagy értelmiséginél külön tekintettel kell vonnia, hogy az egyesülésig ezeknek az elvtársaknak nem volt módjukban olyan nevelést és irányítást kapniuk, mint amit a Kommunista Párt nyújtott. A másik tapasztalatunk a revízióval kapcsolatban, hogy helyenként értelmiségellenes tendenciák mutatkoznak. Ennek részben tárgyi okai vannak. Helyenként az értelmiség különösen akkor, amikor a harc a magyar demokrácia és a reakció között az utóbbi vereségével végződött, betódult pártunkba, de még inkább a Szociáldemokrata Pártba. Ezeknek az elemeknek egy töredéke kétségkívül azért jött a munkáspártokhoz, mert megalkuvó, vagy mert innen mintegy fedezékből tudott a demokrácia ellen harcolni. Természetes, hogy az ilyen elemeket minden eszközzel el kell távolítani a Magyar Dolgozók Pártjából. De óvakodni kell attól, hogy a tagfelülvizsgálat valami értelmiségellenes élt kapjon. Némi éppon most, amikor demokráciánk szilárdan és biztosan áll lábán, mindent meg kell tennünk arra, hogy az értelmiséget megnyerjük. Ha a revízió nyomán a tören hibákat követünk el, az nemcsak pártunk értelmiségi tagjaira hat ki, de az egész értelmiségnek a demokráciához való viszonyára is.

- Rátérnek most pártunk egyéb problémáira. A mi pártunk egyik legnagyobb gyengéje az, hogy elméleti színvonalon lassan fejlődik. Ez vonatkozik egész pártunkra. Pártunk az idén tavasszal az oktatás megújítását és kiszélesítését tűzte napirendre, amelynek végrehajtásaképpen az oktatás három hónap alatt az egyéves pártiskolát, felerősítettük hatra a három hónapos pártiskolák számát és az egyhónapos pártiskolák száma ötvenre emelkedett. Ezenkívül öt városban tízhónapos esti tanfolyamot szerveztünk, vezetőségi szemináriumokat hoztunk létre, kiszélesítettük a körület és nagyüzemi iskolák és tanfolyamok hálózatát. A tanulás pártunkban általánossá vált. Erre nézve megenlitem, hogy a nyáron 130.000 szeminárium füzetsorozatot rendeztek meg a tanulóknak. Összesen az a szám már 1/4 millió füzetsorozatra emelkedett. Kétségtelen, hogy minden téren jelentékeny eredményeket értünk el.

- Ugyanakkor kiderült, hogy oktatásunk helyenként inkább a mennyiséget, mint a minőséget nézte. Az elméletet gyakran nem tudta a mozgalommal és az éllettel összekapcsolni. Oktatásunk elhanyagolta az egyházi reakció ellen irányuló világnézeti harc kérdéseit, a szovinizmus és nacionalizmus-maradvány elleni küzdelmet. /Folyt.köv./

S.

A NAGYBUDAPESTI ÜZEMEK DOLGOZÓINAK 70-80 SZÁZALÉKA VETT RÉSZT AZ ÜZEMI TERVÉRTÉKEZLETEKEN - A JÓ JAVASLATOK EZREIVEL SEGÍTIK A DOLGOZÓK A TERVET

GP/HM/SK RÜ A NAGYBUDAPESTI ÜZEMEK DOLGOZÓI RENDKIVÜL NAGY ÉRDEKLŐDÉSSSEL VETTEK RÉSZT A GYÁRAK TERVÉRTÉKEZLETEIN, AMELYEKEN MEGTÁRGYALTÁK A JÖVŐ ÉVI TERMELÉSI PROGRAMOT. AZ ÉRTEKEZLETEKEN A DOLGOZÓKNAK MINTEGY 70-80 SZÁZALÉKA JELENT MEG ÉS SOKEZER A DOLGOZÓKTÓL ELŐTERJESZTETT HASZNOS JAVASLATOKNAK A SZÁMA. EGYEDÜL A XIV. KERÜLET ÜZEMEIBEN A MUNKÁSSÁG A KÖZZÖTTÜK SZÉTOSZTOTY KÉRDŐÍVEK HÁTLAGUÁN 1479 HASZNÁLHATÓ JAVASLATOT TETT. NEM EGY OLYAN IGEN NAGYFONTOSSÁGU JAVASLAT VAN EZEK KÖZÜTT, AMELYNEK MEGVALÓSÍTÁSA KOMOLY ÖNKÜLTSGCSÖKKENTÉST ERDMÉNYEZ VAGY A GYÁRTÁS FEJLESZTÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ JELENTŐSEN.

A JAVASLATOK KÖZÜL CSAK PÉLDAKÉPÉEN KIEMELÜNK HÁROM OLYAN KÉRDÉST, AMELYRE A HPS ÜZEMI ÜZEM DOLGOZÓI HÍVTÁK FEL A FIGYELMET: AZ EGYIK MUNKÁS AZT JAVASOLTA, HOGY A FONÓGÉPEK VÉDŐDESZKÁI FÜLÉ SZERELJENEK OLYAN POLCOT, AMELYEN A FONÓMUNKÁHOZ SZÜKSÉGES SEGÉDESZKÖZÖKET TARTANI LEHET, VALÓBAN ILYEN POLCOK FELSZERELÉSE SOK ESETBEN KÖNNYEBBÉ, ÉSZSZERÜBBÉ TESZI A MUNKÁT. EGY MÁSIK MUNKÁS ARRÁ HÍVTÁ FEL A FIGYELMET, HOGY AZ ÜZEMBEN RENGETEG SZÉN PORLAD SZÉJJELE, MERT NINCIS MEGFELELŐ HELY, AHOL RAKTÁROZNI LEHETNE. A HARMADIK KÉRDŐÍVEN ARRÁ FIGYELMEZTETTÉK AZ ÜZEM VEZETŐSÉGÉT, HOGY ELLE NŐRIZZÉK A HERAUTÓK BEOSZTÁSÁT: MINÉL KEVESEBB KILOMÉTERT, FUSSANAK RAKOMÁNY NÉLKÜL.

A LEI NER ENYVGYÁR TERVÉRTÉKEZLETÉN A MUNKÁSOK ARRÁ HÍVTÁK FEL A FIGYELMET, HOGY A GYÁRTÁS MENETÉT HELYES LENNE UGY ÁTCSOPORTOSITANI, HOGY A GYÁRTMÁNY - AMIG A NYERSANYAGBÓL KÉSZÁRU LESZ - NE TEGYE MEG UGYANAZT AZ UTAT AZ ÜZEM KÉT VÉGE KÖZÜTT TÖBBSZÖR IS.

A TERVÉRTÉKEZLETEN SOKHELYÜTT SZÓ ESETT AZ ÜZEMEK RACIONALIZÁLÁSÁRÓL. ERRENÉZVE A DOLGOZÓK ELŐTT GYAKORLATI PÉLDAK HATALMAS SORA ÁLL. A PANNÓNIA BŐRGYÁRBAI BESZÁMOLTAK ARRÓL, HOGY EGY ÚJ PORELSZIVÓ BERENDEZÉS FELSZERELÉSE UTÁN NAPONTA 50 PERCCSEL CSÖKKENT A GÉPTISZTÍTÁS ÁTLAGOS IDEJE.

AZ EGYIK MÜHELYDEN A TERV ISMERTETÉSE SORÁN NAGY ÖRÖMET OKOZOTT A DOLGOZÓKNAK, HOGY AZ ÜZEMEK TERMELÉSE MINDENÜTT EMELKEDIK ÉS IGEN SOK HELYEN JELENTŐS MUNKÁSFELVÉTELEKRE LESZ SZÜKSÉG. IGY PÉLDAUL A WOLFNER BŐRGYÁRBAI 140, A PANNÓNIA BANI 100, AZ ÚJPESTI CIPŐGYÁRBAI 80 EMBERRREL TÖBB FOG DOLGOZNI 1949-BEN, MINT 1948-BAN DOLGOZOTT. /MTI/

S.

Rákosi Mátyás beszéde... 18. folyt. Szk/Go/Hb G

Pártunk fejlődésének és politikai befolyásának egyik biztató jele sajtónk fejlődése. Ismeretes a Szabad Nép kampány sikere. Ez a kampány a Szabad Népnek eddig 195.000 új előfizetőt hozott és bár a kampány megszűnt, hatása központi pártlapunk terjesztésében ha lassan is, de tovább mutatkozik. Ez a kampány nem egyszerű előfizető-gyűjtés volt, hanem párttagságunknak valóságos mozgósítása. Mi gyakran kritizáltuk a sajtót, köztük a Szabad Népet. Most megragadom az alkalmat és aláhuzom a Szabad Nép szerkesztőségének érdemeit. Megállapíthatjuk a jó munkának eredményeképpen, hogy pártunk központi lapja nemcsak példányszámában, hanem ami még sokkal fontosabb, politikai tudásban, színvonalban és jó újságírásban messze maga mögött hagyja a demokrácia többi sajtótermékét. Most arról kell gondoskodni, hogy ez a színvonal tovább fejlődjék és a Szabad Nép-kampány sikerét ne csak megrögzítsük, de tovább is fejlesszük.

- Elvtársaink, mint a Szakszervezeti Tanács októberben lefolyt kongresszusa mutatja, nem dolgoztak rosszul a szakszervezetek mozgósításán. Most napirendre kerül a szakszervezeteknek ipari szervezetté való átalakítása. Rajta leszünk, hogy ez a munka zökkenés nélkül történjék és eredményes elvégzése új lendületet adjon a magyar szakszervezeti mozgalmaknak. Az államosítás, iparunk racionalizálása, a küszöbön álló ötvenes évek problémái új jelentőséget adnak a szakszervezeteknek. Az ipari szervezetek megkönnyítik a kérdések megoldását, ezért kiépítésük minden mozzanatát figyelemmel kísérjük és minden támogatást megadunk fejlődéséhez.

- A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége most készíti elő a Demokratikus Nők Pesti tartandó világhongresszusát. Reméljük, hogy ez a világhongresszus újabb lökést ad a Magyar Demokratikus Nők mozgalomnak. Erre az impulzusra annál is nagyobb szükség van, mert a demokratikus fejlődés a nők között még mindig elmaradt a demokrácia általános fejlődése mögött. Ebben az elmaradásban sajnos hibás saját pártunk, a Magyar Dolgozó Pártja is. Négy osztandójele még saját pártunkban sem tudtuk megvalósítani a nők igazi egyenjogúságát.

- Nem szűnünk meg hangot adni, hogy ezen a helyzeten változtatni kell, ha csak nem akarjuk, hogy pártunk és a demokrácia fejlődése kárt szenvedjen. Nem fogunk nyugodni addig, amíg pártunkon belül és a demokrácián belül a nők meg nem kapják azt a szerepet, amely számuknak a gazdasági és politikai életben elfoglalt jelentőségüknek megfelel.

- Az egységes ifjúsági mozgalom egyes szakaszokon jól fejlődött. Az uttörő mozgalom kétségtelenül egységes tömegszervezeté vált.

/Folyt.köv./

K

B 39. kiadás. 1948. november 27. 17 óra 15 perc

/Rákosi beszéde, 19. folyt/ SzK/Go/Go GA

Hasonlóképpen erőteljesen és egészségesen fejlődött a SZIT, a szakszervezeti ifjuság, amely ifjúsági mozgalmainknak kétségkívül legegészségesebb, legerősebb oszlopa. A népi kollégiumoknál is javulás mutatkozik, miután pártunk fellépésére a szektáriánus és munkásellenes, valamint nacionalista irányzatokat kiküszöböltük belőle. Nehéz helyzetben van az EPOSZ, amelynek a falun a kulákság és az egyházi reakció együttes munkájával kell megküzdeni és emiatt nem tudott még elég mély gyökereket venni. Ifjúsági mozgalmainknak az az alaphibája, hogy a pártunkívüli ifjúsági tömegeket még mindig nem tudta befolyásolni. Ez a feladat még előttünk áll és megoldásuk sok erőfeszítést követel.

- Összefoglalva megismételhetem, hogy a Magyar Dolgozók Pártja egészségesen fejlődött. Szervezettsége, fegyelme, elméleti tudása és ennek megfelelően befolyása nő. De most, amikor körülnézzünk a miunk táj n, rá kell mutatni egy hibára, amely pártunkunkban mutatkozik. Az egyik ilyen hiba az ideológiai munka gyengesége. Nem tudtunk még eredményesen harcolni az irodalon, a színház, a képzőművészet és zene terén megnyilvánuló burzsu nyugati befolyással szemben. Pedig a reakció, amelyen mértékben kiszorult a politikai életből, úgy igyekszik befolyásolni a dolgozó tömegek gondolkodására az irodalon, vallási miszticizmuson az újabban elburzsozó vallási szektákon keresztül biztosítani.

- Pártunk ideológiai színvonalának emelésében eddig nem fektettünk elég súlyt a kapitalista ideológiai maradványok küzdőlére, a nacionalista maradványok kiküszöbölésére és a proletár internacionalizmus szellemének fokozására.

- Hibák mutatkoznak még a vezetésnek a munkájában is. A vezető elvtársak annyira el vannak helyezve a gyakorlati munkával, hogy nem volt idejük nemcsak ideológiai továbbfejlesztésre, de még a feltétlenül szükséges önképzésre sem. Most, amikor pártunkra az ország vezetésével egyre nagyobb felelősség hárul, gyakran tapasztalhatjuk az éberség hiányát a pártunkban, az állami munkában a kérdések alkalmazásánál és különösen a tagfelvételnél. Ezek a hibák külön-külön is és együttesen elég komolyak ahhoz, hogy az egyébként egészséges fejlődést meglassítsák, sőt meg is akadályozzák.
/Folyt.köv./

B 40 kiadás

1948 november 27

/Rákosi beszéde, 20. folytatás./ Na/Ni/SzK/K8/Go/Hnó GA

- Most, amikor a szocializmus építésének kérdései nálunk is sorra napirendre kerülnek, egyre világosabb, hogy a Szovjetunió szocialista építésének lényeges alapvonalai általános érvényűek. A szocializmus építésének módjához és formájához minden nép adhat és ad is a magából újat és sajátosat, de az alapban, a lényegben, a döntő kérdésekben nincs külön "nemzeti út". A szocializmus építése a többi népi demokráciákban is ezt mutatja. Titóék részben a "szocializmus jugoszláv útjának" kérdésében törtek ki a nyakukat.

- Mióta a népi demokráciák bizonyos speciális viszonylatban békés átmeneti lehetőséget nyújtanak a szocializmus felé való fejlődésben, szakadatlanul, újra és újra fel kell hívni a figyelmet, hogy ugyanezzel az osztályharc kiéleződése is jár.

- Ne felejtsük el azt sem, hogy a régi rend elkeveredett, mindenre elszánt, vérszomjas, bosszúvágyó képviselői, akik tízezerrel élnek közöttünk, a külföldi imperialistákra is támaszkodnak. Ezért legyünk óberok és tartassuk szem előtt a békés átmeneti lehetőségek között is az osztályharcnak változatlan szabályait és törvényeit.

- Összefoglalva: Pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja és vele az egész magyar demokrácia az utolsó hónapban gyorsan, lendületesen és egészségesen fejlődött tovább. A fejlődés olyan gyors volt, hogy nem egyszer tapasztaljuk, hogy ez a változás még saját pártunk tudatába sem ment át elég mélyen, még kevésbé tudatosodott ez a változás a munkássztyál és a dolgozók közt.

- A munkássztyálnak, de a magyar dolgozónak általában most már magasabb sikon, országos és nemzetközi összefüggésben kell látniuk a kérdéseket. Rá kell vezetni őket arra, hogy az új helyzet előnyei mellett milyen kötelességeket ró rájuk, rá kell mutatni, hogyha ők az ország, ők a nemzetfenntartó felelősség és a vele járó áldozat is. Rá kell mutatni arra, hogy milyen gigászi feladatok állanak a közeljövőben a magyar dolgozók előtt. Hogy egyetlen egyet említsék: az ötéves tervvel kapcsolatban az eddigiekben felül 300.000 új ipari munkásra van szükség. Ezenkívül a mostani dolgozók közül legalább ötvonzozot ki kell emelni a közvetlen termelésből és az állam-apparátusba, az államosított ipar és mezőgazdaság vezetésébe, a közigazgatásba, a honvédelemhez, a rendőrséghez, diplomáciai szolgálatra kell állítani őket, hogy erősítsék a népi demokráciát. Amíg tehát alulról szakadatlanul özönlönök a gyárakba az új erők, az ifjak, a falu ifjai és leányai, akiknek átnevelése és átgymnása nem kis feladat, ugyanakkor felülről egyre-másra fogjuk elvinni az úzomok legjobb, legfejlettebb munkásait. E feladatokat csak akkor tudjuk eredményesen elvégezni, ha új lendületet veszünk. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41 kiadás 1948. november 27. 17 óra 25 perc

/ Elkészült a vádirat az Országos Lególtalmi Központ volt nyilas parancsnoka ellen. folyt./

Tó & Ma/Vn/KF Kő Frűhn Hugó a felelősségrovonás elöl ismeretlen helyre szökött és így a népbíróság a napokban távollétében tárgyalja le a bűnügyét. /MTI/

A Szent László és Szent Katalin Kollégiumok ifjusága tiltakozik Mindszentyék lelki terrorja ellen

Me & Sk//KF Kő A Szent László diákokthon lakói a következő felhívással fordultak a magyar katolikus társadalomhoz:

" Mi, a Szent László Katolikus Egyházközségi Diákokthon lakói segítségért kiáltunk lelki és anyagi válságunkban vezetőinknek való kiszolgáltatottságunkban. Kintat csak egy találhatunk, ha mi is nyíltan csatlakozunk a pécsi Szent Mór Kollégium diákságának felhívásához és a nyilvánossághoz fordulunk oltalmáért.

Az egyházközségi kollégiumok vezetője, Kiss László f. főtisztelendő, Mindszenty hercegprímás politikájának buzgó végrehajtója következetesen és célratörően elzár bennünket mindattól, ami haladéktalan és igazság, hogy szeressük embertársainkat, népünket, hazánkat. Kollégiumunkban nyíltan folyik az izgatás Mindszenty néparuló, háborúra uszító " földesur- kereszténységnek" szellemében.

Megdöbbéssel vettük tudomásul Kiss László legújabb intézkedését, az egyházközségi diákokthon feloszlátását. Amíg Kiss főtisztelendő nyugodt volt, hogy a vezetése alatt álló fiúk Mindszenty büns politikai utján haladnak, addig szó sem volt feloszlátásról. Most azonban, hogy az egyházközségi diákokthon fiatalága kiáll hitének megvédéséért, Kiss László még a legelcsúbb felebaráti szeretetet is félretéve, még ügyainkat is elvitette. Az az ember teszi ezt velünk, aki még politikai céljait szolgáltuk, azzal küldött bennünket koldulni, hogy " Mária fiai padokon alszanak". Most nem fáj neki a hajléktalanság, most nem törődik azzal, hogy katolikus diákoknak túrnó ketté tanulását.

Ezután kérjük a magyar püspöki kart és a magyar katolikus társadalmat, hogy vessen véget ennek az áldatlan állapotnak és szüntesse meg Mindszenty sötét politikai működését". / Folyt.köv

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás. 1948. november 27. 17 óra 30 perc

/Rikos beszéde, 31. folytatás./ K8/Gy/Go 04

- Az elmúlt két esztendőben kicsit kipihentük magunkat. Most újra neki kell gyűnköznünk, újra fél kell szítani a város és falu dolgozóiban azt az önfeláldozó, spártai szellemet, amely 1945 tavaszán az új építés terén csodákat művelt és az országot kimentotta a szakadékból, amely az infláció szörnyű hónapjaiban tartotta a népünkben a lelket. Ezt újra megosztani kell, most, amikor demokráciánk egy sor nagy feladat előtt áll. Tudatosítani kell újra minden téren a dolgozók előtt, hogy ők az ország, maguknak építik.

- Erőzzék át azt az új történelmi feladatot, amelyet senki helyettük el nem végez és amelynek megoldása most az ő vállalkra nehezedik. Ha ezt megérzik és megértik, a felismerés új, hatalmas erőforrássá változik, új lendületet ad partunk munkájának és az egész demokráciának. Megkönnyíti számunkra az előttünk álló nehéz feladatokat győzelmes megoldását, meggyorsítja célunk elérését; a diadalmas szocializmus építését.

A szünni nem akaró lelkes tapsal fogadott beszéd után Szakasits Árpád elnök szünetet rendelt el. Szünet után hozzászólások következtek, majd Szakasits Árpád szervezeti kérdésekről tartott beszámolót. /MTI/

K

B.4. kiadás 1948. november 27. 17 óra 30 perc

/A Szent László és Szent Katalin kollégiumok tiltakozása, folyt./
ME & Sk/Go K8

Fűtés helyett favágást ajánlott a diákoknak a Szent Katalin kollégium vezetősége

A Szent Katalin kollégium tagjai a következő felhívást intézték a katolikus ifjúsághoz:

"Mi, a Szent Katalin kollégium tagjai, csatlakozunk a többi egyházi kollégium fiataljához, akik ma már tisztán látják, hogy csak a népi demokrácia útján haladva dolgozhatunk az evangéliumi szellem szerint magunk és embertársaink javára.

Megbotránkozva látjuk, hogy amíg mi komoly munkával készülünk arra, hogy mint jó pedagógusok, vegyészek, orvosok vehessünk részt az ország építésében, ugyanakkor Mindszenty és követői a demokrácia ellen uszítanak.

Felháborodva kellett tapasztalnunk, hogy kollégiumunk vezetésében is ez az ártalmas szellem kezdett érvényesülni. Meg akarták akadályozni a diákbizottság megalakulását. Mikor ez nem sikerült, a demokratikus titkos szavazásnak szegültek ellene. A tanulási lehetőséget is megvonták fölünk. Szabo Melánia profektó a hideg szobában tanulni nem tudó szigorlatozónak gunyosan tornát és favágást ajánlott fűtés helyett.

Tisztán látjuk, hogy a mi kollégiumunkban - kis területre loszúlitva - ugyanaz történt, ami az egyház legfelsőbb vezetésében. A katolikus nyíltsággal és őszinteséggel összeegyeztethetetlen, hogy ne tiltakozunk egyházunknak ilyen tevékenykedése ellen.

Felolelességérzetünkre hivatkozva, felhívunk minden katolikus fiatalat, hogy csatlakozzon táborunkhoz és haladjon velünk azon az úton, mely egyedül biztosítja számunkra a lelkiismereti szabadságot, a nyugodt tanulást és ezen keresztül azt, hogy mint jó katolikusok lehessünk építő tagjai népi demokráciánknak. - A Szent Katalin Kollégium tagjai." /MTI/

Ujabb szovjet nőküldöttség érkezett a kongresszusra

M6/Go Bn Szombaton délután újabb szovjet nőküldöttség érkezett a Nők Demokratikus Világszövetségének budapesti kongresszusára. A küldöttséget a budapesti repülőtéren az MNDSZ vezetőségének nevében Vadas Sára és Fáy Boris fogadták. A küldöttség tagjai: Basti Baguiröva, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának tagja, Olga Ivasztrosenko, Maria Vasziljeva, Maria Biktucsnova, Alakszandra Kranzfeld, Jelena Goucsko, Arakszija Babajan, Jelena Zima és Emilia Weinberg.

A szívélyes fogadtatás után a küldöttség tagjait szállásukra kísérték. /MTI/

B.4. kiadás. 1948. november 27. 17 óra 35 perc

Háromévi fegyházra ítelt a munkásbíróság egy volt igazgatót

T8 & UL/Sk/Go Bn A munkásbíróság Lukács Tibor-tanácsa háromévi fegyházbüntetésre, tízévi politikai jogvesztésre és 3000 forint pénzbüntetésre ítélte Veres Gábert, a budapesti Gardónia csipkefüggöny és szövőgyár r.t. volt igazgatóját azért, mert a gyár disszidált tulajdonosainak segítségét nyújtott értékes gépeknek óskavasként való külföldre szállításához. Az ítélet jogorv. /MTI/

Négyévi börtönt kapott az illegális kommunista szervezkedés egyik besugója

T8 & UL/Sk/Go Bn A budapesti népbíróság dr. Borcsokai-tanácsa szombaton tárgyalta Bódis Józsefné népollonos büntügyét. Bódisné 1932-ben Nagykanizsán bizalmába férközött az ott szervezkedő kommunista sejt egyik vezetőjének. Az illegális kommunista szervezkedésről értesítette a rendőrséget és azok felügyelítették az egész nagykanizsai sejtet, majd ennek nyomán a budapesti Eötvös-kollégiumban létrejött kommunista szervezkedést is.

A népbíróság négyévi börtönbüntetéssel és vagyonának felére történő elkobásával sújtotta a kommunista szervezkedés árulóját. /MTI/

A Magyarok Világszövetsége

§ Go K8

közi, hogy az Amerikában elhalt Heit József, körülbelül 5.000 dollár /ötezer/ hagyatékának örököse a tolnamagyei Szálka községben elhalálozott Heit János leánya Pálfaíné. Nevezett, vagy aki címét tudja, jelentse szobán vagy irásban a Magyarok Világszövetségénél, Budapest, V.Nádor u.12.sz./MTI/

A tavaszi versenyben résztvevő földmivesszövetkezetek már megédesztek a kulákság elleni harcban

§ ME Go Bn Azok a földmivesszövetkezetek, melyek már tavasszal bekapcsolódtak a mezőgazdasági termelési versenybe, a nyáron a kulákokkal vívott küzdelemben megédesztek, az őszi versenyénél már könnyűszerrel tudják visszavenni a kulákok társasait. /Folyt.köv./

MI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás

1948. november 27

18 óra 20 perc

Engels születésének ötfordulójára /1820. november 28./

Kj/Co/Hnó ró Ma 128 éve született Engels Frigyes, Marx Károly legbensőbb barátja, munkatársa abban a nagy életműben, amely a modern munkásmozgalom szilárd elméleti alapokra helyezte és a marxizmusban olyan tudományt adott az emberiségnek, amely nélkül úgy társadalmi, mint tudományos továbbfejlődése elképzelhetetlen lett volna. Lenin írta Engelsről, hogy "barátja, Marx után /aki 1883-ban halt meg/ Engels az egész civilizált világ legkiválóbb tudósa és a modern proletariatus legkiválóbb tanítóestere volt."

Engels Marxal együtt írta a Kommunista Kiáltványt, amely utat mutatott a munkáosztálynak a bérabszolgaság, a léli folszabadulásra és az egész emberiségnek arra, hogy az osztálytársadalmat testileg-lelkileg nyomorító viszonyaiból eljusson a szabad osztály nélküli társadalomba. Marxal együtt teremtette meg a tudományos szocializmus elméletét és a marxizmus filozófiáját: a dialektikus materializmust. Engels zsenijét olyan művek hirdetik, mint a "Természet dialektikája", melyben a korabeli tudomány alapos ismerőjeként, annak eredményeivel bizonyítja a marxizmus filozófiájának az igazságát és fekteti le törvényszerűségeit, vagy "Hogyan alakítaná át Dühring ur a tudományokat" című műve, melyben kiméltlenül szótzuzza idealista és eklektikus ellentéte téveszméit és hatalmas tudományos és történelmi anyagot fejt ki a dialektikus és történelmi materializmus tételéről. Számátalan más mű, levél és cikk, amelyből több nemzedék munkássága tanulva meg forgatni a marxizmus fogycserét.

Engels nemcsak tudós volt, hanem gyakorlati politikus. Marx oldalán résztvett a dicsőséges I. Internacionale megalakításában. Amíg Engels élt, a II. Internacionaleban se tudott tért hódítani az opporrtunizmus.

Az 1848-as nemzeti felszabadító és népi forradalmakat Marxal együtt Engels is szenvedélyes érdeklődéssel és együttérzéssel kísérte. A badeni felkelésben ő maga is résztvett. Akkoriban írt cikkeiben ismételtén foglalkozott a mi szabadságharcunkkal. Marx és Engels magasra értékeltek a szabadságharcos Magyarországi öreuttségét, úttörő szerepét. Ha bírálják is, de bíztak 48-as forradalmunkban, melyben új európai fellendülés zálogát látták. /MI/

MI BELFÖLDI HIREK

B 46. kiadás

1948. november 27.

17 óra 40 perc

/A tavaszi versenyben résztvevő... stb. folyt./ ME 5 Go Bn

Az őszi vetési utóterv végrehajtásánál kialakult dülönkénti verseny kifejlődésénél álszon kiútt a kulák k szabotálása. Egyes földművelőszövetkezeteknél a kulákok és csalátsaik nemcsak, hogy szabotálták a munkát, hanem befurakodtak a földművelőszövetkezetekbe is és azok fejlődését akadályozták. Győrszentmárton, Győrsvényháza, Hegyeshalom, Bessenyegyház, Mosonszentpéter és Nyul községekben a dolgozó parasztek már megtiltották szövetkezetüket a kulákoktól. Ezek a földművelőszövetkezetek megtiltva, s a dülönkénti verseny kifejlődésével, a munkák tervezését végzőkkel, a fejlődés útjára léptek. Általában az őszi versenyben résztvevő földművelőszövetkezetek megállják a helyüket, s a dülönkénti megszervezett termelési versenyen nagy mértékben hozzájárultak nemcsak az utóterv pontos teljesítéséhez, hanem a mezőgazdasági termelés emeléséhez és korszerűvé tételéhez is. /MI/

A demokrácia lehetővé tette számunkra, hogy nem szipolyozzunk már bennünket igazságtalansággal és önbérrel a kulák

ME 5 Go Bn A szikszai, pépai és a többi földművelőszövetkezetek versenyfelhívása után, a nagyszónási földművelőszövetkezet is nyilvánosságra hozta versenyfelhívását. Nagyszónson 90 holdon alakult meg a bértilőszövetkezet, földművelőkkel, újgazdákkal, törpebírókókosokból. Földjüket közösen művelik a korszerű gazdálkodással utat akarnak mutatni a többi földművelőszövetkezetnek is. Versenyjelentésükben és felhívásukban a következőképpen írnak:

"Mi, a nagyszónási földművelőszövetkezet művelőcsoportja, termelési versenyre hívjuk ki Békés megye összes községe megalakult földművelőszövetkezeteket és csoportokat. A demokrácia lehetővé tette számunkra, hogy nem szipolyozzunk már bennünket az igazságtalansággal és az önbérrel a zsíros paraszttól. Mi tudjuk, hogy Rákosi Mátyás bölcse vezetése s az ipari munkásság támogatása nélkül, nem jutottunk volna idáig, ezért hálánkat fokozott termelési versenyen akarjuk ki nyilvánítani. Szeretnénk, hogy az általunk indított termelési verseny résztvevőit ne egyéni, hanem a közösség iránti nagy szempontot vezessék. Célunk, hogy a szövetkezeti gazdálkodást a legfejlettebb, a legkorszerűbb fokra emeljük és a jövődelmezőségeit használva gazdasági alapjainak erősitésére minél nagyobb mértékben biztosítsuk." A földművelőszövetkezet tagjai külön versenymegbeszélést tartanak s már most megállapították, hogy a dülök közötti versenyben az élen járnak. /MI/

M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B 47. kiadás

1948 november 27

19óra 30 perc

A szovjet könyv ünnepe az iskolában

§ /Hné Bn A Nemzeti Múzeumban nagy sikerrel megrendezett szovjet könyvkiállítás sokszor tanuló is megtekintette. A Magyar-Szovjet Barátság Társaság a tanulók részére pályázatot írt ki azzal a feltétellel, hogy írják meg egy dolgozat keretében, hogy mit láttak a könyvkiállításán, mi tetszett ott nekik a legjobban és milyen tanulást szűrték le a sokaság és az orsz. könyv-átlapozása után. A legjobb dolgozatok írást most iskolai ünnepségen jutalmazza meg a Társaság. A Szilágyi Erzsébet gimnáziumban /Mészáros-utca 5./ november 29-én, hétfőn déli 1 órakor Vorobélyi Ferenc dr. igazgató nyitja meg az ünnepséget, amely után Szmirnov a Szovjetunió nagykövetségének tanácsosa, Szántó Rozsá dr., az MSZM főtitkára, a kultuszminiszterium és a főváros képviselői mondanak beszédet. A jutalmak átadása után az iskolai növendékek Hajakovszkij-verset szavalnak, egy részletet adnak elő Szmirnov: "Orosz kérdés" című színművéből, majd magyar és orosz tancsozókat mutatnak be. A Szózat elnevelésével ér véget a szovjet könyv iskolai ünnepe. /MTI/

A dolgozó nő és anyja a magyar képzőművészetben

Vm/Go/Hné Bn A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség II. kongresszusa alkalmából a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége képzőművészeti kiállítást rendezett az Ernst Múzeumban. A kiállításon megjelentek a labai, venezuelai, a cseh, román és olasz asszonykiállítások tanjai is. Ortutay Gyuláné megnyitóbeszédében hangsúlyozta, hogy 55 ország asszonyai vészik szét a hirt a világ minden részére mennyi fejlődött a népi demokratikus Magyarországon. A művészet és a kultúra terén is új utakat járunk, a művészet már nem kicserélt, elvont nézőpontok érdeklődési köre, hanem dolgozó népünk életének szerves része lett. Ez a kiállítás híven mutatja be, hogyan jutott a virágzó, elkenyértett polgári asszony helyett a dolgozó, erőteljes proletárasszony a magyar képzőművészetbe. Az új problémáival, munkájával, anyaságával foglalkozik ez a kiállítás.

A HAVAG női kara Voross Sándor két dalát, valamint román és orosz népdalokat adott elő nagy sikerrel. Földes Éva az MNDSZ nevében köszöntötte francia, angol és olasz nyelven és külföldi asszonyvendégeket. /MTI/

M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B 48. kiadás

1948 november 27

20óra 15 perc

Orfiai lelkesedéssel fogadják a magyar asszonyok a december 1-i fáklyásfelvonulást

§ FE/Hné/Hné-gs December 1-én a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség II. Világkongresszusának tiszteletére az MNDSZ fáklyásfelvonulást rendez a Parlament elé, ahol a Magyar Országgyűlés néhány nappal ezelőtt megszavazta a magyar nők teljes egyenjogúságát.

Az MNDSZ gyűlésein érifiai lelkesedéssel fogadják a fáklyás felvonulásra szóló bejelentést. Minden kerületből s minden üzemből teljes számmal szeretnék résztvenni a felvonuláson. A leányiskolák arra kérték az MNDSZ-t, hogy szintén részt vehessenek a fáklyásmozgásban.

Budapeston még ilyen hatalmas asszonytömeg nem vonult fel az utcákon. Ötvenezer asszony vonul majd fel fáklyákkal, hogy a Parlament előtt 55 ország küldöttje előtt hitet tegyen a béke mellett és üdvözöljék a Nemzetközi Nőszövetség Világkongresszusát.

Kerületekben, üzemekben és iskolákban hatalmas készülődés folyik. Dekorációk készülnek, kulturális előadások, röpgyűlések tartanak.

A peremvárosok dolgozó asszonyai részére a Boszkárt különjáratokat bocsát rendelkezésre. A dolgozó magyar asszonyok megmozgatták mindenképp a kongresszus előkészítő munkájára. /MTI/

A miskolci népbíróság határonapra ítelt egy katolikus lelkészt

Kir & Ka/Hné-gs Miskolc, november 27. Galambos Béla katolikus lelkész Borsodnádasd községben annakidén jén a szombatosság szolgálatához tartozó elhurcolását javasolta. A szektához tartozókat rövid időre el is vitték, majd visszatérésük után internáltnak akarta őket. A miskolci népbíróság Galambos Béla lelkészt határonapra ítélte. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 49. kiadás

1948. november 27.

21 óra 30 perc

Időjárásjelentés

& Sa/Sa gs
szombaton este:

A Meteorológiai Intézet jelenti november 27.-én,

Az Atlanti ocean partvidékén nagy erővel törnek előre észak, északkeleti irányban az enyhe tengeri lég hullámok. Ennek következtében a brit szigetek és Skandináviában csapadékos az idő. Középeurópa nyugati felében, valamint Franciaországban csendesebb, szárazabb időjárás uralkodik, de az esti órákban már általánosak a fagyok. A Keleti tenger felől enyhébb lég hullám tör Lengyelországon át a Kárpát-mérendébe, ezért a vidéken nagy területen havazik.

Hazánkban szombaton csaknem az egész országra kiterjedt a havazás. Este 7 óráig Debrecenben 6, Békéscsabán 5, Nyíregyházán 4 mm-nyi csapadék hullott. A hőmérséklet a keleti megyék kivételével az olvadáspont fölé emelkedett, sőt délen és nyugaton az 5 fokot is meghaladta.

Budapesten szombaton este 21 órakor a hőmérséklet 1 fok. A tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm. Gyongén emelkedő.

Várható időjárás vasárnap estig: Mérsékelt északnyugati, északi szél. Jobbára borult, helyenként ködös idő. Többfelé, főleg keleten havazás, havasodó. A hőmérséklet átmeneti emelkedés után újra süllyed. /MTI/

K

V é g e